

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

Μαρκέλλα Καλλιντέρη

Ξ2013072

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: κ. Βιλελμίνη Σωσώνη

Β' Βαθμολογητής: κ. Μ. Τσίγκου

Κέρκυρα, Ιούνιος 2019

Τίτλος Πτυχιακής Εργασίας

**Υποτιτλισμός στα Ελληνικά του ένατου επεισοδίου της βρετανικής
σειράς «Tales of the Unexpected» και σχολιασμός των
μεταφραστικών δυσκολιών**

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος.....	5
2. Εισαγωγή.....	6
3. Αρχείο αγγλικών υποτίτλων.....	8
4. Αρχείο ελληνικών υποτίτλων.....	47
5. Συμβάσεις υποτιτλισμού.....	81
6. Σχολιασμός - Μεταφραστικές δυσκολίες.....	82
6.1 Εξ ακοής υποτιτλισμός εκ του αγγλικού πρωτοτύπουTemplate.....	82
6.2 Τίτλος.....	82
6.3 Χωροχρονικοί περιορισμοί.....	83
6.4 Μετάφραση ιδιωματικών εκφράσεων.....	85
7. Συμπεράσματα.....	87
8. Βιβλιογραφία.....	88

1. Πρόλογος

Πολλοί μελετητές έχουν προσπαθήσει να δώσουν έναν ορισμό για τον υποτιτλισμό. Κατά τον Gottlieb, η λέξη «υποτιτλισμός» ορίζεται ως η απόδοση του λεκτικού μηνύματος σε κινηματογραφικά μέσα σε μια διαφορετική γλώσσα, με τη μορφή μιας ή περισσότερων γραμμών γραπτού κειμένου, τα οποία παρουσιάζονται στην οθόνη σε συνδυασμό με το αρχικό προφορικό μήνυμα (Gottlieb, 2004). Ο Jorje Díaz-Cintas, όντας πιο συγκεκριμένος, όρισε τον υποτιτλισμό ή την οπτικοακουστική μετάφραση ως μια πρακτική μετάφρασης που συνίσταται στην παρουσίαση ενός γραπτού κειμένου, συνήθως στο κάτω μέρος της οθόνης, το οποίο προσπαθεί να επαναλάβει τον αρχικό διάλογο των ομιλητών, καθώς και τα διδακτικά στοιχεία που εμφανίζονται στην εικόνα (γράμματα, ένθετα, γράμματα, επιγραφές, πινακίδες και τα παρόμοια) και τις πληροφορίες που περιέχονται στο soundtrack (τραγούδια, αφήγηση εκτός οθόνης) (Díaz-Cintas, 2003).

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι το υπότιτλο κείμενο δεν είναι μια σωστή μετάφραση, αλλά μια απλή προσαρμογή που διατηρεί τη γενική έννοια του πρωτοτύπου (Pommier, 1988). Καθώς γίνεται λόγος για οπτικοακουστικά κείμενα, ο υποτιτλισμός κατατάσσεται στην κατηγορία της Οπτικοακουστικής Μετάφρασης (Audiovisual Translation - AVT). Η Remael μίλησε για δύο επίπεδα αλληλεπίδρασης των οπτικοακουστικών κειμένων, το οριζόντιο και το κάθετο επίπεδο (Remael, 2008). Στην παρούσα εργασία θα μας απασχολήσει το κάθετο επίπεδο, το οποίο σχετίζεται με την αλληλεπίδραση ανάμεσα στους χαρακτήρες του έργου και τους θεατές του. Ο υποτιτλισμός λοιπόν εξυπηρετεί ακριβώς αυτή την αλληλεπίδραση, όντας δίαυλος επικοινωνίας και μεταφοράς των γλωσσικών και εξωγλωσσικών στοιχείων ενός έργου.

Όσον αφορά τον υποτιτλιστή, ο Marleau υποστηρίζει ότι «πρέπει να δημιουργήσουμε στο θεατή την ψευδαίσθηση ότι μπορεί να κατανοήσει τα πάντα χωρίς να διαβάσει τους υπότιτλους» (Marleau, 1982:281). Ο υποτιτλιστής οφείλει να παραθέτει τις μεταφραστικές επιλογές του αυτούσιες, χωρίς τη χρήση υποσημειώσεων, επεξηγήσεων ή περαιτέρω ανάλυσης. Άλλωστε, θεωρείται μεταφορέας στοιχείων και όχι τόσο μηνυμάτων και ερμηνειών.

Ο εικοστός πρώτος αιώνας έχει δει μια ταχεία εξέλιξη της βιομηχανίας των μέσων ενημέρωσης. Με την τηλεόραση έρχεται η οπτικοακουστική ψυχαγωγία και αφού μεγάλο ποσοστό των εκπομπών που μεταδίδονται είναι στην αγγλική γλώσσα, η οπτικοακουστική μετάφραση (AVT) έχει γίνει ένας σημαντικός τομέας έρευνας. Όπως επισήμανε ο Díaz-Cintas, «από τη στιγμή που θεωρούμε ένα μικρό τομέα εξειδίκευσης στις μεταφραστικές μελέτες, η θέση της Οπτικοακουστικής Μετάφρασης αλλάζει ταχύτατα» (Díaz-Cintas, 2009:3).

Ο υποτιτλισμός αποτελεί κομμάτι της διασημειωτικής μετάφρασης, γίνεται δηλαδή χρήση διαφορετικού διαύλου επικοινωνίας ανάμεσα στη μετάφραση και στο πρωτότυπο και συγκεκριμένα από τον προφορικό στο γραπτό λόγο (Gottlieb, 2004). Παράλληλα, ο υποτιτλισμός είναι ένα σχετικό πεδίο έρευνας λόγω των τεχνικών προβλημάτων που εμπλέκονται, πολλά από τα οποία θα συζητηθούν αργότερα.

Θα δοθεί έμφαση στις συγκεκριμένες δυσκολίες και προκλήσεις που προσφέρει η δημιουργία των υπότιτλων.

2. Εισαγωγή

Για την παρούσα πτυχιακή εργασία επιλέχθηκε ο υποτιτλισμός ενός επεισοδίου της βρετανικής σειράς *Tales of the unexpected* (*Παράξενες Ιστορίες*), με τίτλο *The way up to heaven* (*Ο δρόμος για τον ουρανό*), με δεύτερο στόχο τον σχολιασμό και τα προβλήματα- παρατηρήσεις που προέκυψαν από την οπτικοακουστική μετάφρασή του. Το συγκεκριμένο επεισόδιο θεωρήθηκε κατάλληλο καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμοι ολοκληρωμένοι ελληνικοί υπότιτλοι, παρά μόνο αυτόματα δημιουργούμενοι στο online επεισόδιο που έχει αναρτηθεί στο Youtube.

Η βρετανική σειρά *Tales of the Unexpected* είναι μία συλλογή κωμικοτραγικών ιστοριών μικρού μήκους του συγγραφέα Roald Dahl, η οποία προβλήθηκε για πρώτη φορά στην τηλεόραση το 1979. Κάθε μικρή ιστορία παρουσιάζεται από τον ίδιο τον Roald Dahl να κάνει μία εισαγωγή με έναν σύντομο μονόλογο λίγο πριν ξεκινήσει να εκτυλίσσεται το επεισόδιο, εξηγώντας τους λόγους για τους οποίους έγραψε την ιστορία και τι αποτέλεσε έμπνευση κατά τη συγγραφή της. Βασικό γνώρισμα της σειράς είναι το υποδόριο «μαύρο» χιούμορ, η διάθεση για σαρκασμό και ειρωνία ή ακόμα και ο μακάβριος χαρακτήρας της, καθώς και το γεγονός ότι τα επεισόδιά της χρήζουν προσωπικής ερμηνείας του εκάστοτε θεατή και δεν έχουν αυστηρή εξήγηση.

Το επεισόδιο της σειράς με τίτλο *The way up to heaven*, το οποίο επιλέχθηκε για την παρούσα πτυχιακή εργασία ως αντικείμενο υποτιτλισμού και σχολιασμού, είναι το ένατο επεισόδιο του πρώτου κύκλου της σειράς, το οποίο μεταδόθηκε στις 19 Μαΐου 1979. Πραγματεύεται τις διαστάσεις που μπορεί να πάρει μέσα στον έγγαμο βίο μία εμμονή του ενός από τους δύο και η αντιμετώπισή της από τον άλλον. Εν προκειμένω, παρακολουθούμε το νευρωτικό άγχος της κυρίας Φόστερ που προκαλείται από το φόβο μην αργήσει ή μην είναι ασυνεπής στις υποχρεώσεις της και το πώς ο σύζυγός της την προκαλεί συνεχώς εντείνοντάς το. Εδώ, ο δημιουργός Roald Dahl με έναν υπερβολικό τρόπο και με ένα μακάβριο αποτέλεσμα σκηνοθετεί την εκδίκηση της συζύγου που έχει υποστεί τις προκλήσεις του άντρα της μετά από τόσα χρόνια, δίνοντας ένα παράδειγμα για το που μπορεί να οδηγήσει η καταπίεση των ανθρώπινων συναισθημάτων ανάμεσα σε ένα ζευγάρι.

Το εν λόγω επεισόδιο εκτυλίσσεται στα τέλη της δεκαετίας του '70 στην Μ. Βρετανία και περιγράφει στιγμές της ζωής ενός πλούσιου αστικού ανδρόγυνου. Τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά που διέπουν επομένως τόσο τις συμπεριφορές των χαρακτήρων όσο και την καθημερινότητά τους είναι πολύ συγκεκριμένα. Για παράδειγμα, η παρουσία υπηρετικού προσωπικού στην οικία των πρωταγωνιστών δημιουργεί τη συχνή χρήση όρων όπως "Madam" ή "Sir" και τη χρήση πληθυντικού ευγενείας. Ταυτόχρονα, στους πρωταγωνιστές που είναι ένα ζευγάρι προχωρημένης ηλικίας, διαφαίνεται το υψηλό μορφωτικό επίπεδο και η υψηλή ταξική τους προέλευση από τον τρόπο ομιλίας τους τόσο μεταξύ τους όσο και στα τρίτα πρόσωπα που εμφανίζονται. Παράλληλα, υπάρχουν στοιχεία χιούμορ, τα οποία εντείνουν την κωμικοτραγική κατάσταση που βιώνουν οι πρωταγωνιστές. Στο συγκεκριμένο

επεισόδιο, τέτοιου είδους χαρακτηριστικά είναι το νευρωτικό τικ της κυρίας Φόστερ, όταν το άγχος της κορυφώνεται, αλλά και η έντονα προκλητική στάση και συμπεριφορά του συζύγου της, τα οποία παρουσιάζονται με διακριτικά σκηνοθετικά τρικ που δεν προϋποθέτουν ακριβή γλωσσολογική ερμηνεία.

Το πολιτισμικό και χιουμοριστικό υπόβαθρο του επεισοδίου πλαισιώνουν λοιπόν την πλοκή χωρίς να αποτελούν το βασικό παράγοντα κατά τη μεταφορά τους στο ελληνικό κοινό. Ο θεατής δηλαδή κατανοεί τα πραγματολογικά χαρακτηριστικά της σειράς μέσω της προσωπικής παρατήρησης και όχι των υποτίτλων του μεταφραστή. Συνεπώς, αν και θεωρείται στο σύνολό της μία κωμική σειρά, η υποφαινόμενη διάθεση χιούμορ στο συγκεκριμένο επεισόδιο δε θα αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω σχολιασμού, μιας και δεν συναντάται σαν φαινόμενο στους υπότιτλους.

Για την πραγματοποίηση της εργασίας αναζητήθηκαν επεισόδια της εν λόγω σειράς, για τα οποία δεν υπάρχουν ελληνικοί υπότιτλοι στο διαδίκτυο. Μάλιστα, το συγκεκριμένο επεισόδιο δεν διέθετε ούτε αρχείο με αγγλικό template, παρά μόνο ενσωματωμένους υπότιτλους στο Youtube που είχαν δημιουργηθεί αυτόματα, με αποτέλεσμα σε πολλά σημεία να είναι λανθασμένοι ή ελλιπείς. Επομένως, προέκυψε η ανάγκη να δημιουργηθεί ένα αγγλικό template από την αρχή, ακολουθώντας κατά κύριο λόγο την εξ ακοής μετάφραση του επεισοδίου σε συνδυασμό με τους αυτόματους υπότιτλους. Ωστόσο, στη διαδικασία αυτή βοήθησε το σενάριο που υπάρχει αναρτημένο στο διαδίκτυο, το οποίο περιείχε, πέρα από τους διαλόγους, και σεναριακές πληροφορίες-εξωγλωσσικά στοιχεία για το επεισόδιο σχετικά με το ρόλο των ηθοποιών, τη στάση τους, τις εκφράσεις τους, καθώς και σχετικά με τον εκάστοτε χώρο που αλλάζει ανάλογα με τη σκηνή. Να σημειωθεί ότι οι διάλογοι του δημοσιευμένου σεναρίου διαφέρουν σε αρκετά σημεία σε σχέση με αυτούς του γυρισμένου επεισοδίου, με διάφορες προσθήκες, αφαιρέσεις ή αλλαγές ονομάτων και τόπων.

Για την δημιουργία των υποτίτλων χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα VisualSubSync (<http://www.visualsubsync.org/home>), όπως είχε προταθεί από το σεμινάριο υποτιτλισμού της ομάδας *The Language Project*, το οποίο είχε πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Ο λόγος που επέλεξα το συγκεκριμένο μεταφραστικό είδος, αυτό του υποτιτλισμού, είναι η αγάπη μου για τον κινηματογράφο. Φυσικό επακόλουθο, ως μεταφράστρια, είναι το ενδιαφέρον μου για την οπτικοακουστική μετάφραση και την μεταφραστική και όχι μόνο διαδικασία, την οποία υφίσταται το πρωτότυπο κείμενο (γλώσσα-πηγή), ώστε να δημιουργηθεί το τελικό προϊόν (γλώσσα-στόχος). Είναι πράγματι πολύ ενδιαφέρον να είναι σε θέση κανείς να μεταφέρει το γλωσσικό και πολιτιστικό υπόβαθρο και την πραγματικότητα μίας πλοκής σε μία γλώσσα-στόχο, που είναι κατανοητή σε ένα συγκεκριμένο κοινό.

Στόχος αυτής της εργασίας είναι, λοιπόν, να πραγματοποιηθεί ο υποτιτλισμός του 24λεπτου επεισοδίου και να γίνει ο σχολιασμός των βασικών μεταφραστικών προβλημάτων μαζί με τις στρατηγικές επίλυσής τους που ακολουθήθηκαν.

3. Αρχείο αγγλικών υποτίτλων

1

00:00:04,836 --> 00:00:06,823

Tales of the unexpected

2

00:00:21,534 --> 00:00:24,196

The way up to heaven

3

00:00:35,801 --> 00:00:39,677

When writing stories

I cannot seem to rid myself...

4

00:00:39,797 --> 00:00:42,217

of the unfortunate habit having
one person doing nasty things...

5

00:00:42,337 --> 00:00:43,304

to another person.

6

00:00:44,284 --> 00:00:47,911

In this particular story the nasty thing
that one person does to the other...

7

00:00:48,031 --> 00:00:51,029

is far far nastier than it
would appear at first sight.

8

00:00:52,158 --> 00:00:54,514

I, therefore, invite you
when it is all over...

9

00:00:54,634 --> 00:00:56,754

to sit back and allow
your imaginations...

10

00:00:56,874 --> 00:00:58,799

to explore and to relish...

11

00:00:58,919 --> 00:01:01,635

all the things that took place
when you were not looking.

12

00:01:05,139 --> 00:01:09,132

All her life, Mrs. Foster has had
an almost pathological fear...

13

00:01:09,252 --> 00:01:12,411

of missing the train, the plane,
the boat or even the theater curtain.

14

00:01:13,079 --> 00:01:15,840

In other aspect, she was not
a particularly nervous woman...

15

00:01:15,960 --> 00:01:17,633

but the mere thought
of being late...

16

00:01:17,753 --> 00:01:20,248

would throw her into such a state,
she would begin to twitch.

17

00:01:20,982 --> 00:01:23,725

Nothing much,
just a tiny vellicating muscle...

18

00:01:23,845 --> 00:01:25,378

in the corner of her
left eye...

19

00:01:25,498 --> 00:01:26,780

like a secret wink.

20

00:02:20,153 --> 00:02:22,024

I'll take the luggage
out to the car now, madam.

21

00:02:25,739 --> 00:02:29,059

I don't think he'll be long now, madam,
you'll catch the plane alright.

22

00:02:29,299 --> 00:02:31,015

-Walker?

-Madam?

23

00:02:31,135 --> 00:02:31,971

What time is it?

24

00:02:33,378 --> 00:02:34,673

4:11, madam.

25

00:02:43,339 --> 00:02:45,139

It's nearly quarter past!

26

00:02:45,596 --> 00:02:46,193

Hello!

27

00:02:46,313 --> 00:02:47,952

Unless I drive

like a bat out of hell...

28

00:02:48,072 --> 00:02:49,979

we'll never get

to the airport on time!

29

00:02:50,224 --> 00:02:51,969

Then drive like a bat out of hell!

30

00:02:54,543 --> 00:02:55,879

That's enough of that, Arthur.

31

00:02:56,211 --> 00:02:58,589

I don't care.

He makes her wait on purpose...

32

00:02:58,709 --> 00:02:59,532

just to upset her.

33

00:02:59,652 --> 00:03:00,727

He does it every time.

34

00:03:00,847 --> 00:03:01,925

You keep your thoughts to yourself.

35

00:03:02,045 --> 00:03:03,835

Who are you to say

he makes her wait on purpose?

36

00:03:03,955 --> 00:03:05,240

That's a terrible thing to say.

37

00:03:05,648 --> 00:03:07,533

What's more,

I don't believe it's true either.

38

00:03:07,816 --> 00:03:09,546

Last week,

going to the opera...

39

00:03:09,666 --> 00:03:12,275

he was that late, she needed

smelling salts by the time we got there.

40

00:03:12,613 --> 00:03:13,907

I'll tell you something Mr. Walker...

41

00:03:14,027 --> 00:03:15,412

I'm glad he's giving us
a six week off...

42

00:03:15,532 --> 00:03:16,664

I'm just about here with it!

43

00:03:17,087 --> 00:03:18,789

A word of advice, Arthur...

44

00:03:18,909 --> 00:03:20,659

If you don't like working
for Mr. Foster...

45

00:03:20,779 --> 00:03:21,911

find yourself another job.

46

00:03:22,375 --> 00:03:24,640

Otherwise,
keep your mouth tight shut.

47

00:03:34,369 --> 00:03:35,945

The luggage is in the car, madam.

48

00:03:36,065 --> 00:03:37,788

-What time is it?
-4:13, madam.

49

00:03:37,908 --> 00:03:39,954

It takes an hour to get to Heathrow!

50

00:03:40,348 --> 00:03:42,290

The plane leaves
for New York at 6:15.

51

00:03:42,410 --> 00:03:44,639

I have to be there
at least an hour before...

52

00:03:44,759 --> 00:03:46,989

for all the formalities.
I'll be late!

53

00:03:47,454 --> 00:03:49,212

I just know I'm gonna be late!

54

00:03:49,332 --> 00:03:50,848

I think you'll be there
in time, madam.

55

00:03:51,242 --> 00:03:53,816

I warned Mr. Foster that
you must leave at four fifteen.

56

00:03:53,936 --> 00:03:55,491

That's still more than a minute.

57

00:03:55,844 --> 00:03:58,827

I'm going to miss it! I know,

I know, I know I'm going to miss it!

58

00:03:59,249 --> 00:04:01,711

-What time is it now?

-Not quite 4:14, madam.

59

00:04:03,218 --> 00:04:05,624

It'll be nice seeing

Mrs. Ellen again, won't it, madam?

60

00:04:07,270 --> 00:04:09,793

Just imagine seeing you grandchild
for the first time...

61

00:04:09,913 --> 00:04:10,398

the excitement!

62

00:04:12,635 --> 00:04:15,575

Oh and madam, be sure to tell
Mrs. Ellen to bring the baby.

63

00:04:15,695 --> 00:04:16,996

Now I really will miss it!

64

00:04:17,116 --> 00:04:18,602

Oh God, I wish he'd come!

65

00:04:18,722 --> 00:04:21,275

-What time is it, Walker;

-Just after 4:15, madam.

66

00:04:27,050 --> 00:04:29,188

There you are, madam,
you'll catch the plane with ease.

67

00:04:29,308 --> 00:04:30,905

Now, you'll see,
no need to worry.

68

00:04:31,025 --> 00:04:33,001

Arthur will get you there
in perfect time!

69

00:04:33,121 --> 00:04:34,604

You mark my words!

70

00:04:52,729 --> 00:04:55,824

I suppose we better get going,
if you want to catch that plane.

71

00:04:55,944 --> 00:04:58,402

Yes, dear, yes everything's ready.
Arthur is waiting.

72

00:04:59,007 --> 00:04:59,457

Good.

73

00:05:03,080 --> 00:05:05,317

Walker has your coat,
dear, put it on.

74

00:05:10,241 --> 00:05:11,367

I'll be with you in a moment.

75

00:05:11,789 --> 00:05:13,097

I just want to wash my hands.

76

00:05:17,824 --> 00:05:19,020

I'm going to wait in the car.

77

00:05:30,999 --> 00:05:31,786

Arthur...

78

00:05:31,906 --> 00:05:34,516

-I'll miss the plane now, won't I?

-No, I don't think so, madam.

79

00:05:34,636 --> 00:05:35,646

I'll get you there in time.

80

00:05:46,362 --> 00:05:47,037

Oh God!

81

00:06:48,089 --> 00:06:48,834

Arthur...

82

00:06:49,861 --> 00:06:51,437

I was listening to the radio...

83

00:06:52,084 --> 00:06:53,645

they say it's foggy
at the airport.

84

00:06:53,765 --> 00:06:54,349

Oh no!

85

00:06:54,469 --> 00:06:55,587

It's not too bad here, sir.

86

00:06:55,882 --> 00:06:59,601

It's all foggy at Heathrow
and perfectly clear everywhere else.

87

00:07:00,320 --> 00:07:02,528

I shouldn't be surprised
if the flight's cancelled.

88

00:07:02,921 --> 00:07:04,835

Don't say that, dear, please!

89

00:07:05,369 --> 00:07:06,378

-Arthur.

-Yes, sir.

90

00:07:06,730 --> 00:07:08,840

This isn't the Monte Carlo Rally.

91

00:07:13,077 --> 00:07:14,878

I shall move into the club tonight.

92

00:07:15,827 --> 00:07:17,614

It'd be a nice change
staying at the club.

93

00:07:17,734 --> 00:07:18,598

Yes, dear.

94

00:07:19,031 --> 00:07:20,536

And I'll write you from New York.

95

00:07:21,690 --> 00:07:23,322

Do sit back there,
you make me nervous.

96

00:07:37,902 --> 00:07:40,097

When you finish, come downstairs
and get your wage.

97

00:07:40,217 --> 00:07:41,391

Thank you, Mr. Walker.

98

00:07:42,886 --> 00:07:45,475

And don't forget to leave me
an address and a phone number...

99

00:07:45,595 --> 00:07:46,896

where I can get you urgent.

100

00:07:47,225 --> 00:07:49,082

Mr. Foster is going to
send me a wire...

101

00:07:49,202 --> 00:07:51,727

and he wants the house reopened
in about six weeks.

102

00:07:52,493 --> 00:07:55,110

I just want to get
an address for Arthur, too.

103

00:07:55,349 --> 00:07:57,164

I'll be staying
with my sister, Mr. Walker.

104

00:08:00,668 --> 00:08:02,581

I'll miss it now, I know I will.

105

00:08:03,285 --> 00:08:05,324

Stop fussing,
it doesn't matter anyway.

106

00:08:06,000 --> 00:08:07,350

The flight is bound to be cancelled.

107

00:08:07,646 --> 00:08:09,573

I don't know
why I even bothered to come this far.

108

00:08:11,261 --> 00:08:14,553

Of course, if by chance
the plane does take off...

109

00:08:14,673 --> 00:08:15,876

you'll be certain to miss it now.

110

00:08:17,395 --> 00:08:18,886

There's no chance of catching it.

111

00:08:21,172 --> 00:08:23,085

Why don't you
resign yourself to that?

112

00:08:24,295 --> 00:08:26,771

-Won't you!

-Won't I what?

113

00:08:27,109 --> 00:08:28,924

Be certain to miss
the plane if it goes...

114

00:08:29,044 --> 00:08:30,499

we can't drive fast in this muck!

115

00:08:34,348 --> 00:08:35,685

There, we're stuck!

116

00:08:36,275 --> 00:08:36,838

I knew it!

117

00:08:37,753 --> 00:08:39,736

No, sir, we've made it!

This is the terminal.

118

00:08:39,856 --> 00:08:41,889

Now just you wait here, madam,
and I'll find out what's going on.

119

00:08:51,864 --> 00:08:54,607

I don't expect letters from you,
I don't believe in writing letters.

120

00:08:55,198 --> 00:08:56,985

Unless there's
something specific to say.

121

00:08:57,105 --> 00:08:58,940

Yes, dear, I know,
so don't you bother.

122

00:08:59,060 --> 00:09:00,478

I'll write once a week.

123

00:09:01,324 --> 00:09:04,236

I guess I'll call in at the house
occasionally to pick up my mail...

124

00:09:05,236 --> 00:09:06,516

and to wind the clocks.

125

00:09:06,636 --> 00:09:07,501

Yes, dear.

126

00:09:10,027 --> 00:09:11,744

Madam, your flight's
delayed alright...

127

00:09:11,864 --> 00:09:12,743

but they want you to hang about...

128

00:09:12,863 --> 00:09:14,431

because they think the fog
will lift in an hour or two.

129

00:09:14,754 --> 00:09:16,583

You're expected
in the first-class lounge.

130

00:09:16,703 --> 00:09:18,159

I just sealed the luggage.

131

00:09:20,464 --> 00:09:22,476

Well, goodbye, dear.

132

00:09:23,151 --> 00:09:23,981

Have a good trip.

133

00:09:24,895 --> 00:09:26,316

Tell Ellen I'll think of her.

134

00:09:26,730 --> 00:09:27,349

I will.

135

00:09:53,770 --> 00:09:55,781

May I have

another orange juice, please?

136

00:09:55,901 --> 00:09:56,696

Certainly, madam.

137

00:10:05,855 --> 00:10:07,628

Nothing worse

than hanging about, is there?

138

00:10:07,748 --> 00:10:08,951

I don't mind, really.

139

00:10:09,071 --> 00:10:11,146

Not out here at the airport.

140

00:10:11,502 --> 00:10:12,641

This one's here!

141

00:10:12,761 --> 00:10:15,567

I mean, there's no chance

of missing the plane.

142

00:10:15,687 --> 00:10:17,199

That's true.

143

00:10:18,602 --> 00:10:22,162

It's odd, but I'd really
rather enjoy myself.

144

00:10:22,785 --> 00:10:24,993

There's a sort of comradeship...

145

00:10:25,472 --> 00:10:27,160

sort of safe feeling.

146

00:10:27,526 --> 00:10:29,959

I'm silly, I know,
but I can't bear to be late.

147

00:10:30,079 --> 00:10:33,005

Just the thought of being late.
It's from childhood.

148

00:10:33,427 --> 00:10:35,875

My father
was an Army Officer, Colonel.

149

00:10:36,313 --> 00:10:38,620

He was very strict,
especially about mealtimes.

150

00:10:39,183 --> 00:10:41,391

God help us

if we were even a minute late...

151

00:10:42,081 --> 00:10:44,121

and that's why

I get so worked up now.

152

00:10:44,810 --> 00:10:47,272

My husband,

I'm not blaming him...

153

00:10:47,867 --> 00:10:49,879

he just doesn't understand

how upset I get...

154

00:10:50,526 --> 00:10:51,412

Excuse me.

155

00:10:51,820 --> 00:10:52,495

Yes?

156

00:10:54,197 --> 00:10:54,802

Yes.

157

00:10:57,053 --> 00:10:58,793

Yes, I see, right.

158

00:11:03,252 --> 00:11:04,378
Ladies and gentlemen...

159
00:11:04,631 --> 00:11:07,543
I'm sorry, but the fog
doesn't look like clearing...

160
00:11:07,663 --> 00:11:10,354
so the flight,
I'm afraid, is cancelled.

161
00:11:15,596 --> 00:11:18,212
Ladies and gentlemen,
we're very sorry about all this...

162
00:11:18,332 --> 00:11:20,632
but we're going to try
and get you all on our next flight...

163
00:11:20,752 --> 00:11:23,488
to New York, which will be
at 11 o'clock tomorrow morning.

164
00:11:25,176 --> 00:11:26,892
I want to speak to Mr. Foster.

165
00:11:27,898 --> 00:11:28,841
His wife!

166
00:11:32,078 --> 00:11:35,075

So, if you'd like to tell me
what arrangements you want to make...

167

00:11:35,195 --> 00:11:37,945

bear in mind that you
must be here by 10 o'clock.

168

00:11:38,339 --> 00:11:39,520

Hello, dear!

169

00:11:40,131 --> 00:11:43,395

The flight has been cancelled,
we won't leave until 11 tomorrow.

170

00:11:44,521 --> 00:11:47,189

Well, yes I'm very disappointed.

171

00:11:47,309 --> 00:11:49,271

Well, the servants
have left the house already?

172

00:11:51,438 --> 00:11:55,546

Well, I'll just get myself a room
somewhere, don't you bother about it.

173

00:11:56,614 --> 00:11:57,149

What?

174

00:11:58,485 --> 00:11:59,751

But the house is empty!

175

00:12:00,933 --> 00:12:02,452

Oh don't be silly, dear!

176

00:12:02,572 --> 00:12:04,689

You don't want to come back
from the club now.

177

00:12:06,028 --> 00:12:08,279

But there's no food
in the house. There's nothing!

178

00:12:08,399 --> 00:12:09,742

What do you want to come back for?

179

00:12:11,542 --> 00:12:13,835

I'm not fussing, dear,
it's just that...

180

00:12:17,751 --> 00:12:18,595

Yes...

181

00:12:21,113 --> 00:12:22,393

Alright, dear.

182

00:12:25,825 --> 00:12:29,019

I'll get myself a sandwich,
then I'll see you at the house.

183

00:12:37,988 --> 00:12:40,802

I'm just taking the names of those people
who want a hotel for the night.

184

00:12:40,922 --> 00:12:41,927

Hotel?

185

00:12:42,047 --> 00:12:44,082

Yes, I will put you up
in the ariport if you'd like.

186

00:12:46,638 --> 00:12:47,595

No.

187

00:13:06,910 --> 00:13:08,050

Oh there you are!

188

00:13:08,542 --> 00:13:09,879

I just got in myself.

189

00:13:10,680 --> 00:13:12,537

And how was New York, Alice?

190

00:13:13,916 --> 00:13:15,632

You must be tired,
better go to bed.

191

00:13:15,752 --> 00:13:18,195

I'm sorry about this, there really was
no need for you to come home.

192

00:13:18,315 --> 00:13:20,418

They offered to put us up
in a hotel for the night.

193

00:13:20,538 --> 00:13:22,840

But I didn't realize,
I didn't think it was too late...

194

00:13:22,960 --> 00:13:24,391

Stop fussing!

195

00:13:24,511 --> 00:13:26,079

Anyway, I wanted to come home.

196

00:13:26,435 --> 00:13:28,221

They had no room at the club.

197

00:13:28,341 --> 00:13:30,093

I have to be back there at 10!

198

00:13:30,561 --> 00:13:32,305

The plane leaves at 11.

199

00:13:34,397 --> 00:13:35,537

If the fog clears.

200

00:13:35,657 --> 00:13:37,351

It's clearing now

there's a wind coming up.

201

00:13:38,027 --> 00:13:40,320

Well, I've ordered a car for 9.

202

00:13:40,714 --> 00:13:42,191

That should give us plenty of time.

203

00:13:42,500 --> 00:13:43,767

Thank you, dear.

204

00:13:43,887 --> 00:13:47,161

But I hope you're not going to bother
to come all the way again just to see me off.

205

00:13:47,281 --> 00:13:48,948

No, I don't think I will.

206

00:13:49,778 --> 00:13:52,563

But there's no reason why you
shouldn't drop me at the bank first.

207

00:13:53,448 --> 00:13:55,642

I want to see
how they're managing things.

208

00:13:56,388 --> 00:13:57,584

But the bank's in the city!

209

00:13:58,357 --> 00:13:59,989

It's completely
in the wrong direction!

210

00:14:00,109 --> 00:14:02,592

As I said,
we'll have plenty of time!

211

00:14:03,713 --> 00:14:06,203

What's the matter, dear,
don't you wanna drop me at the bank?

212

00:14:45,483 --> 00:14:46,397

Good morning, dear.

213

00:14:47,390 --> 00:14:49,373

-Did you sleep well?
-Like a baby.

214

00:14:49,493 --> 00:14:52,595

The car's here, the driver's waiting,
I'm all ready to go.

215

00:14:54,269 --> 00:14:56,618

-What about your luggage?
-It's at the airport.

216

00:14:57,472 --> 00:14:58,203
Oh good.

217
00:14:59,526 --> 00:15:01,833
Well, if you're going
to drop me at the bank first...

218
00:15:03,155 --> 00:15:04,942
I suppose we better
be going pretty soon.

219
00:15:05,223 --> 00:15:06,588
Yes, please!

220
00:15:07,520 --> 00:15:10,629
I'll be right with you,
I'm just gonna get myself a few cigars.

221
00:15:11,712 --> 00:15:13,062
You get in the car, Alice.

222
00:15:31,546 --> 00:15:33,529
-What time is it?
-Just after 9, madam.

223
00:16:13,197 --> 00:16:14,815
Perhaps you'll be lucky this time.

224
00:16:14,935 --> 00:16:16,925
Hurry please, please, I'm late!

225

00:16:18,613 --> 00:16:19,950

Just a minute, driver, will you?

226

00:16:20,259 --> 00:16:21,314

What is it, dear?

227

00:16:21,791 --> 00:16:24,182

I had a little present

I wanted to give Ellen.

228

00:16:24,858 --> 00:16:26,250

Now where on earth is it?

229

00:16:26,926 --> 00:16:28,867

I swear, I had it

in my hand when I came down.

230

00:16:28,987 --> 00:16:30,260

I never saw you carrying anything.

231

00:16:30,380 --> 00:16:31,849

What sort of present,

what did it look like?

232

00:16:31,969 --> 00:16:34,021

A little box wrapped in white paper.

233

00:16:34,499 --> 00:16:37,088

I forgot to give it to you yesterday,
I don't want to forget again today.

234

00:16:37,208 --> 00:16:39,001

I never saw you
carrying a little box!

235

00:16:39,282 --> 00:16:41,702

I'd have seen it, wouldn't I?
Little box, I'd have seen it!

236

00:16:41,822 --> 00:16:43,791

Fine, then I must have
left it in my bedroom.

237

00:16:43,911 --> 00:16:45,522

- I won't be a moment...
- Oh please!

238

00:16:45,642 --> 00:16:48,026

Please, we haven't got time!
Oh please, leave it!

239

00:16:48,146 --> 00:16:49,306

You can mail it!

240

00:16:49,426 --> 00:16:52,214

It's only one of these silly little combs,

you're always giving her a comb.

241

00:16:52,334 --> 00:16:54,071

What's wrong with combs,
may I ask?

242

00:16:54,191 --> 00:16:55,605

Nothing, dear, nothing,
I'm sure, but...

243

00:16:55,725 --> 00:16:56,965

Stay here, I'm gonna get it.

244

00:16:57,085 --> 00:16:58,991

Please, please, please don't!

245

00:16:59,111 --> 00:17:00,299

You can mail it!

246

00:17:00,538 --> 00:17:01,411

Stay here!

247

00:17:03,535 --> 00:17:04,210

Be quick!

248

00:17:04,694 --> 00:17:06,917

Please be quick, please!

249

00:17:14,144 --> 00:17:15,283
Driver, what time is it?

250
00:17:15,635 --> 00:17:17,858
I make it
nearly 9:15, madam.

251
00:17:17,978 --> 00:17:20,066
Can we make it? Oh God!

252
00:17:20,186 --> 00:17:22,606
I have to be there by 10.
Can we make it, do you think?

253
00:17:22,726 --> 00:17:24,477
That all depends on the traffic,
don't it, madam?

254
00:17:24,597 --> 00:17:26,263
Maybe we can, maybe we can't.

255
00:17:32,421 --> 00:17:33,336
I found it!

256
00:17:33,870 --> 00:17:34,560
Look!

257

00:17:35,038 --> 00:17:36,572
How did it get down there?

258
00:17:38,753 --> 00:17:40,891
Now, he'll be out there
searching all over for it.

259
00:17:41,172 --> 00:17:43,930
Driver, quickly, run in
and call him down, will you?

260
00:17:44,239 --> 00:17:44,760
Quickly!

261
00:17:46,968 --> 00:17:47,658
Quickly!

262
00:17:48,832 --> 00:17:50,760
Quickly, quickly, quickly!

263
00:17:57,090 --> 00:17:58,384
Can't get in, lady.

264
00:17:58,691 --> 00:18:00,590
Well, without the key.
Do you have the key?

265

00:18:00,710 --> 00:18:02,672
Yes, yes, somewhere,
somewhere. Just wait!

266
00:18:05,205 --> 00:18:05,627
Here it is.

267
00:18:08,339 --> 00:18:10,716
No, I'll go..
It'll be quicker!

268
00:18:11,124 --> 00:18:12,208
I know where he'll be.

269
00:18:28,860 --> 00:18:29,353
ALice!

270
00:18:35,121 --> 00:18:35,543
Alice!

271
00:18:40,047 --> 00:18:40,695
Alice!

272
00:18:43,860 --> 00:18:44,338
Alice!

273
00:18:53,492 --> 00:18:55,602
It's too late! I can't wait for him.

274

00:18:55,722 --> 00:18:56,713

I simply can't. I'll miss the plane.

275

00:18:59,170 --> 00:19:02,195

Hurry, driver, hurry. To the airport.

Quickly, quickly, quickly!

276

00:19:02,842 --> 00:19:04,924

Yeah, aren't we going

to wait for your husband, madam?

277

00:19:05,044 --> 00:19:05,801

Certainly not!

278

00:19:05,921 --> 00:19:08,755

I was only going to drop him at the bank.

He'll understand, he'll get a cab.

279

00:19:08,995 --> 00:19:10,711

Now, don't you sit there talking.

Get going.

280

00:19:10,831 --> 00:19:12,230

I've got a plane

to catch for New York.

281

00:19:12,558 --> 00:19:13,486

Yes, madam.

282

00:19:28,074 --> 00:19:31,760

My dear, it's Tuesday today
and so another letter.

283

00:19:31,880 --> 00:19:34,660

This, believe it or not,
is the sixth letter...

284

00:19:34,780 --> 00:19:36,109

I've written to you from New York.

285

00:19:36,827 --> 00:19:38,712

The 6 weeks
have gone so very quickly...

286

00:19:38,832 --> 00:19:41,342

it suddenly
turned very cold here and wet.

287

00:19:41,713 --> 00:19:43,205

It's been raining every day.

288

00:19:43,528 --> 00:19:45,441

But little Cornelia doesn't mind.

289

00:19:45,561 --> 00:19:48,086

And we went to the zoo
in Central Park yesterday.

290

00:19:48,676 --> 00:19:50,997

Ellen and Mike say
they'll be sad to see me go...

291

00:19:51,117 --> 00:19:52,783

but I think
they're just being polite.

292

00:19:53,149 --> 00:19:55,710

Expect a cable from me
in the next day or two.

293

00:19:55,830 --> 00:19:58,523

I intend to be back
by the weekend after next.

294

00:19:59,213 --> 00:20:02,237

Now, I hope you've been taking
your meals regularly, dear...

295

00:20:02,744 --> 00:20:06,247

although this is something, I'm afraid,
you may not have been doing...

296

00:20:06,725 --> 00:20:07,977

when I'm not there.

297

00:20:25,557 --> 00:20:28,511

Would you be so kind
as to carry my bags up the stairs?

298

00:20:28,631 --> 00:20:29,918

I don't want any change.

299

00:20:34,123 --> 00:20:35,741

-Thank you so much!

-Thank you.

300

00:22:13,325 --> 00:22:15,464

Is that the elevator
emergency service?

301

00:22:16,477 --> 00:22:17,996

This is Mrs. Foster.

302

00:22:18,706 --> 00:22:20,141

Foster Hill house?

303

00:22:20,619 --> 00:22:21,534

Yes, that's right.

304

00:22:22,361 --> 00:22:25,343

Could you send us someone round
as soon as possible, do you think?

305

00:22:27,088 --> 00:22:27,693

Yes.

306

00:22:28,467 --> 00:22:31,843

It seems to be stuck
between the first and second floor.

307

00:22:33,518 --> 00:22:35,389

No, I don't know when it happened.

308

00:22:35,509 --> 00:22:38,006

There's been
no one here for 6 weeks...

309

00:22:38,126 --> 00:22:40,074

and it must have been
as long as that.

310

00:22:40,194 --> 00:22:41,438

You see, I've been away.

311

00:22:43,238 --> 00:22:44,575

Oh thank you so much!

312

00:22:45,377 --> 00:22:46,966

You see, my legs...

313

00:22:48,007 --> 00:22:50,863

my legs aren't too good
for walking up the stairs.

314

00:22:52,819 --> 00:22:54,141

That's very kind of you.

315

00:22:54,934 --> 00:22:55,553

Thank you.

316

00:22:56,580 --> 00:22:57,228

Goodbye.

4. Αρχείο ελληνικών υποτίτλων

1

00:00:04,836 --> 00:00:06,823

Παράξενες Ιστορίες

2

00:00:21,534 --> 00:00:24,196

Ο δρόμος για τον ουρανό

3

00:00:35,801 --> 00:00:39,677

Όταν γράφω ιστορίες, δεν μπορώ
να αποφύγω το κακό συνήθειο...

4

00:00:39,797 --> 00:00:42,217

να βάζω κάποιον
να κάνει κάτι δυσάρεστο...

5

00:00:42,337 --> 00:00:43,304

σε κάποιον άλλον.

6

00:00:44,284 --> 00:00:47,911

Σε αυτήν εδώ την ιστορία,
το δυσάρεστο που συμβαίνει...

7

00:00:48,031 --> 00:00:51,029

είναι πολύ πιο φρικτό
απ'όσο φαίνεται εκ πρώτης όψεως.

8

00:00:52,158 --> 00:00:54,514

Σας καλώ, λοιπόν,
όταν όλα τελειώσουν...

9

00:00:54,634 --> 00:00:56,754

να καθίσετε αναπαυτικά και

να επιτρέψετε στην φαντασία σας...

10

00:00:56,874 --> 00:00:58,799

να εξερευνήσει και ν'απολαύσει...

11

00:00:58,919 --> 00:01:01,635

όλα όσα συνέβησαν

όταν δεν κοιτούσατε.

12

00:01:05,139 --> 00:01:09,132

Όλη της την ζωή, η κυρία Φόστερ

είχε έναν σχεδόν παθολογικό φόβο...

13

00:01:09,252 --> 00:01:12,411

μη χάσει το τρένο, το αεροπλάνο,

το πλοίο ή ακόμα και το θέατρο.

14

00:01:13,079 --> 00:01:15,840

Κατά τ'άλλα,

δεν ήταν ιδιαίτερα ανήσυχη...

15

00:01:15,960 --> 00:01:17,633

αλλά η σκέψη και μόνο

ότι θα καθυστέρούσε...

16

00:01:17,753 --> 00:01:20,248

την έφτανε σε τέτοιο σημείο,

που πάθαινε νευρικό τικ.

17

00:01:20,982 --> 00:01:23,725

Τίποτα τρομερό,

απλώς ένας μικροσκοπικός μυς...

18

00:01:23,845 --> 00:01:25,378

να τρεμοπαίζει στην γωνία
του αριστερού της ματιού...

19

00:01:25,498 --> 00:01:26,780

σαν μια κλεφτή ματιά.

20

00:02:20,153 --> 00:02:22,024

Θα πάω τις αποσκευές
έξω στο αυτοκίνητο, κυρία.

21

00:02:25,739 --> 00:02:29,059

Δεν νομίζω να αργήσει πολύ, κυρία,
θα προλάβετε το αεροπλάνο άνετα.

22

00:02:29,299 --> 00:02:31,015

-Γουόκερ;
-Κυρία;

23

00:02:31,135 --> 00:02:31,971

Τι ώρα είναι;

24

00:02:33,378 --> 00:02:34,673

4:11, κυρία.

25

00:02:43,339 --> 00:02:45,139

Είναι σχεδόν και τέταρτο!

26

00:02:45,596 --> 00:02:46,193

Γεια σας!

27

00:02:46,313 --> 00:02:47,952

Αν δεν τρέξω σαν παλαβός,

28

00:02:48,072 --> 00:02:49,979

δεν υπάρχει περίπτωση να φτάσουμε
στο αεροδρόμιο στην ώρα μας!

29

00:02:50,224 --> 00:02:51,969

Τρέξε λοιπόν σαν παλαβός!

30

00:02:54,543 --> 00:02:55,879

Αρκετά με αυτό, Άρθουρ.

31

00:02:56,211 --> 00:02:58,589

Δεν με ενδιαφέρει.

Την κάνει να περιμένει επίτηδες...

32

00:02:58,709 --> 00:02:59,532

μόνο και μόνο

για να την αναστατώσει.

33

00:02:59,652 --> 00:03:00,727

Το κάνει κάθε φορά.

34

00:03:00,847 --> 00:03:01,925

Κράτα τις σκέψεις σου

για τον εαυτό σου.

35

00:03:02,045 --> 00:03:03,835

Ποιος είσαι που θα πεις ότι

την κάνει να περιμένει επίτηδες;

36

00:03:03,955 --> 00:03:05,240

Είναι άσχημο αυτό που λες.

37

00:03:05,648 --> 00:03:07,533

Πέρα από αυτό,
δεν νομίζω ότι ισχύει.

38

00:03:07,816 --> 00:03:09,546

Την προηγούμενη εβδομάδα,
καθώς πηγαίναμε στην όπερα...

39

00:03:09,666 --> 00:03:12,275

άργησε τόσο, που η κυρία χρειάστηκε
οσφρητικά άλατα μέχρι να φτάσουμε.

40

00:03:12,613 --> 00:03:13,907

Θα σας πω κάτι, κύριε Γουόκερ...

41

00:03:14,027 --> 00:03:15,412

χαίρομαι που μας δίνει
έξι εβδομάδες άδεια...

42

00:03:15,532 --> 00:03:16,664

με έχει φτάσει μέχρι εδώ!

43

00:03:17,087 --> 00:03:18,789

Μία συμβουλή μόνο, Άρθουρ.

44

00:03:18,909 --> 00:03:20,659

Αν δεν σου αρέσει να δουλεύεις
για τον κύριο Φόστερ...

45

00:03:20,779 --> 00:03:21,911

βρες αλλού δουλειά.

46

00:03:22,375 --> 00:03:24,640

Διαφορετικά,
κράτα το στόμα σου κλειστό.

47

00:03:34,369 --> 00:03:35,945

Οι αποσκευές
είναι στο αυτοκίνητο, κυρία.

48

00:03:36,065 --> 00:03:37,788

-Τι ώρα είναι;
-4:13, κυρία.

49

00:03:37,908 --> 00:03:39,954

Θέλουμε μία ώρα
να φτάσουμε στο Χίθροου!

50

00:03:40,348 --> 00:03:42,290

Το αεροπλάνο για Νέα Υόρκη
φέυγει στις 6:15.

51

00:03:42,410 --> 00:03:44,639

Πρέπει να είμαι εκεί
τουλάχιστον 1 ώρα νωρίτερα...

52

00:03:44,759 --> 00:03:46,989

για τα τυπικά. Θα αργήσω!

53

00:03:47,454 --> 00:03:49,212

Είμαι σίγουρη ότι θα αργήσω!

54

00:03:49,332 --> 00:03:50,848

Πιστεύω θα είστε εκεί
στην ώρα σας, κυρία.

55

00:03:51,242 --> 00:03:53,816

Ειδοποίησα τον κύριο Φόστερ,
ότι πρέπει να φύγετε στις 4:15.

56

00:03:53,936 --> 00:03:55,491

Αυτό σημαίνει
περισσότερο από 1 λεπτό.

57

00:03:55,844 --> 00:03:58,827

Θα το χάσω! Το ξέρω,
είμαι σιγουρη ότι θα το χάσω!

58

00:03:59,249 --> 00:04:01,711

-Τι ώρα είναι τώρα;
-Κοντά 4:14, κυρία.

59

00:04:03,218 --> 00:04:05,624

Είναι ωραίο που θα ξαναδείτε
την κυρία Έλεν, έτσι δεν είναι, κυρία;

60

00:04:07,270 --> 00:04:09,793

Απλώς φανταστείτε ότι θα δείτε
την εγγονή σας για πρώτη φορά...

61

00:04:09,913 --> 00:04:10,398

την χαρά!

62

00:04:12,635 --> 00:04:15,575

Και κυρία, φροντίστε να πείτε
στην κυρία Έλεν να φέρει το μωρό.

63

00:04:15,695 --> 00:04:16,996

Τώρα σίγουρα θα το χάσω!

64

00:04:17,116 --> 00:04:18,602

Θεέ μου, πού είναι πια;

65

00:04:18,722 --> 00:04:21,275

-Τι ώρα είναι Γουόκερ;

-Λίγο μετά τις 4:15, κυρία.

66

00:04:27,050 --> 00:04:29,188

Ορίστε, κυρία,

προλαβαίνετε το αεροπλάνο άνετα.

67

00:04:29,308 --> 00:04:30,905

Είδατε;

Δεν χρειάζεται να ανησυχείτε.

68

00:04:31,025 --> 00:04:33,001

Ο Άρθουρ θα σας πάει

ακριβώς στην ώρα σας.

69

00:04:33,121 --> 00:04:34,604

Πιστέψτε με!

70

00:04:52,729 --> 00:04:55,824

Μάλλον πρέπει να πηγαίνουμε

αν θέλουμε να προλάβουμε.

71

00:04:55,944 --> 00:04:58,402

Ναι, αγάπη μου, όλα είναι έτοιμα.

Ο Άρθουρ μας περιμένει.

72

00:04:59,007 --> 00:04:59,457

Ωραία.

73

00:05:03,080 --> 00:05:05,317

Ο Γουόκερ έχει

το παλτό σου, αγάπη μου, φόρεσέ το.

74

00:05:10,241 --> 00:05:11,367

Έρχομαι σε ένα λεπτό.

75

00:05:11,789 --> 00:05:13,097

Θέλω να πλύνω τα χέρια μου.

76

00:05:17,824 --> 00:05:19,020

Θα περιμένω στο αυτοκίνητο.

77

00:05:30,999 --> 00:05:31,786

Άρθουρ...

78

00:05:31,906 --> 00:05:34,516

-θα χάσω το αεροπλάνο, έτσι;

-Όχι, δεν νομίζω, κυρία.

79

00:05:34,636 --> 00:05:35,646

Θα σας πάω στην ώρα σας.

80

00:05:46,362 --> 00:05:47,037

Θεέ μου!

81

00:06:48,089 --> 00:06:48,834

Άρθουρ...

82

00:06:49,861 --> 00:06:51,437

άκουγα στο ράδιο...

83

00:06:52,084 --> 00:06:53,645

ότι έχει ομίχλη
προς το αεροδρόμιο.

84

00:06:53,765 --> 00:06:54,349

Όχι!

85

00:06:54,469 --> 00:06:55,587

Δεν είναι τόσο άσχημα εδώ, κύριε.

86

00:06:55,882 --> 00:06:59,601

Έχει παντού καθαρό καιρό
και μόνο στο Χίθροου έχει ομίχλη.

87

00:07:00,320 --> 00:07:02,528

Δεν θα εκπλαγώ
αν ακυρώσουν την πτήση.

88

00:07:02,921 --> 00:07:04,835

Μην το λες αυτό,
αγάπη μου, σε παρακαλώ!

89

00:07:05,369 --> 00:07:06,378

-Άρθουρ.
-Ναι, κύριε.

90

00:07:06,730 --> 00:07:08,840

Δεν κάνουμε κι αγώνα δρόμου!

91

00:07:13,077 --> 00:07:14,878

Ίσως να πάω στην λέσχη απόψε.

92

00:07:15,827 --> 00:07:17,614

Θα ήταν ωραία αλλαγή
να μείνω στην λέσχη.

93

00:07:17,734 --> 00:07:18,598

Ναι, αγάπη μου.

94

00:07:19,031 --> 00:07:20,536

Κι εγώ θα σου γράφω
από την Νέα Υόρκη.

95

00:07:21,690 --> 00:07:23,322

Κάτσε λίγο πίσω, με αγχώνεις.

96

00:07:37,902 --> 00:07:40,097

Όταν τελειώσεις,
έλα κάτω να πληρωθείς.

97

00:07:40,217 --> 00:07:41,391

Ευχαριστώ, κύριε Γουόκερ.

98

00:07:42,886 --> 00:07:45,475

Και μη ξεχάσεις να μου αφήσεις
μία διεύθυνση κι ένα τηλέφωνο...

99

00:07:45,595 --> 00:07:46,896

για να μπορώ
να σε βρω ανά πάσα στιγμή.

100

00:07:47,225 --> 00:07:49,082

Ο κύριος Φόστερ
θα μου στείλει ένα τηλεγράφημα...

101

00:07:49,202 --> 00:07:51,727
και θέλει το σπίτι να ξανανοίξει
σε περίπου 6 εβδομάδες.

102

00:07:52,493 --> 00:07:55,110
Θέλω και την διεύθυνση του Άρθουρ.

103

00:07:55,349 --> 00:07:57,164
Θα μείνω
με την αδερφή μου, κύριε Γουόκερ.

104

00:08:00,668 --> 00:08:02,581
Θα το χάσω τώρα, είμαι σίγουρη.

105

00:08:03,285 --> 00:08:05,324
Σταμάτα να αγχώνεσαι,
δεν έχει σημασία έτσι κι αλλιώς.

106

00:08:06,000 --> 00:08:07,350
Η πτήση θα ακυρωθεί.

107

00:08:07,646 --> 00:08:09,573
Δεν ξέρω καν
γιατί ήρθα μέχρι εδώ.

108

00:08:11,261 --> 00:08:14,553
Βέβαια, αν τυχόν
το αεροπλάνο τελικά απογειωθεί...

109

00:08:14,673 --> 00:08:15,876
να είσαι σίγουρη
ότι θα το χάσεις τώρα.

110

00:08:17,395 --> 00:08:18,886

Δεν υπάρχει περίπτωση
να το προλάβεις.

111

00:08:21,172 --> 00:08:23,085

Γιατί δεν το παραδέχεσαι επιτέλους;

112

00:08:24,295 --> 00:08:26,771

-Δεν πρόκειται!

-Τι δεν πρόκειται;

113

00:08:27,109 --> 00:08:28,924

Να προλάβεις
το αεροπλάνο αν απογειωθεί.

114

00:08:29,044 --> 00:08:30,499

Δεν μπορούμε
να πάμε γρήγορα με αυτή την λάσπη!

115

00:08:34,348 --> 00:08:35,685

Ορίστε, κολλήσαμε!

116

00:08:36,275 --> 00:08:36,838

Το 'ξερα!

117

00:08:37,753 --> 00:08:39,736

Όχι, κύριε, τα καταφέραμε!
Φτάσαμε στο αεροδρόμιο.

118

00:08:39,856 --> 00:08:41,889

Κυρία, περιμένετε λίγο εδώ
και πάω εγώ να ελέγξω τι γίνεται.

119

00:08:51,864 --> 00:08:54,607

Δεν θα περιμένω να μου γράφεις,
δεν βασίζομαι στα γράμματα.

120

00:08:55,198 --> 00:08:56,985

Εκτός αν θες
να μου πεις κάτι συγκεκριμένο.

121

00:08:57,105 --> 00:08:58,940

Ναι, αγάπη μου, το ξέρω,
οπότε μην ανησυχείς για αυτό.

122

00:08:59,060 --> 00:09:00,478

Θα σου γράφω
μία φορά την εβδομάδα.

123

00:09:01,324 --> 00:09:04,236

Θα καλώ στο σπίτι που και που
για να λαμβάνω τα μηνύματά μου...

124

00:09:05,236 --> 00:09:06,516

και να κουρδίζω τα ρολόγια.

125

00:09:06,636 --> 00:09:07,501

Ναι, αγάπη μου.

126

00:09:10,027 --> 00:09:11,744

Κυρία, η πτήση σας
έχει ήδη καθυστερήσει...

127

00:09:11,864 --> 00:09:12,743

αλλά καλύτερα να περιμένετε...

128

00:09:12,863 --> 00:09:14,431

γιατί λένε ότι η ομίχλη
θα φύγει σε 1-2 ώρες.

129

00:09:14,754 --> 00:09:16,583

Σας περιμένουν
στο σαλόνι πρώτης κατηγορίας.

130

00:09:16,703 --> 00:09:18,159

Μόλις σφράγισα τις αποσκευές σας.

131

00:09:20,464 --> 00:09:22,476

Αντίο αγάπη μου.

132

00:09:23,151 --> 00:09:23,981

Καλό σου ταξίδι.

133

00:09:24,895 --> 00:09:26,316

Πες στην Έλεν ότι θα την σκέφτομαι.

134

00:09:26,730 --> 00:09:27,349

Θα της το πω.

135

00:09:53,770 --> 00:09:55,781

Μπορώ να έχω
άλλον έναν χυμό πορτοκάλι παρακαλώ;

136

00:09:55,901 --> 00:09:56,696

Φυσικά, κυρία μου.

137

00:10:05,855 --> 00:10:07,628

Δεν υπάρχει τίποτα

χειρότερο από την αναμονή, έτσι;

138

00:10:07,748 --> 00:10:08,951

Δεν με πειράζει, αλήθεια.

139

00:10:09,071 --> 00:10:11,146

Όχι όσο είμαι στο αεροδρόμιο.

140

00:10:11,502 --> 00:10:12,641

Το αεροπλάνο είναι εδώ!

141

00:10:12,761 --> 00:10:15,567

Δηλαδή, δεν υπάρχει
περίπτωση να το χάσω.

142

00:10:15,687 --> 00:10:17,199

Ναι, πράγματι.

143

00:10:18,602 --> 00:10:22,162

Είναι περίεργο, αλλά πραγματικά
προτιμώ να το απολάυσω.

144

00:10:22,785 --> 00:10:24,993

Νιώθω κάπως μια συντροφικότητα...

145

00:10:25,472 --> 00:10:27,160

μια ασφάλεια.

146

00:10:27,526 --> 00:10:29,959

Είναι ανόητο,
δεν αντέχω να καθυστερώ.

147

00:10:30,079 --> 00:10:33,005

Και μόνο η σκέψη
μην καθυστερήσω. Το έχω από μικρή.

148

00:10:33,427 --> 00:10:35,875

Ο πατέρας μου ήταν αξιωματικός
στρατού, συνταγματάρχης.

149

00:10:36,313 --> 00:10:38,620

Ήταν πολύ αυστηρός,
ειδικά για την ώρα του φαγητού.

150

00:10:39,183 --> 00:10:41,391

Αλίμονό μας
αν αργούσαμε έστω και 1 λεπτό...

151

00:10:42,081 --> 00:10:44,121

και γι' αυτό τώρα έχω αγχωθεί τόσο.

152

00:10:44,810 --> 00:10:47,272

Ο άντρας μου,
και δεν τον κατηγορώ...

153

00:10:47,867 --> 00:10:49,879

απλώς δεν καταλαβαίνει
πόσο πολύ αναστατώνομαι...

154

00:10:50,526 --> 00:10:51,412

Με συγχωρείτε.

155

00:10:51,820 --> 00:10:52,495

Παρακαλώ;

156

00:10:54,197 --> 00:10:54,802

Ναι.

157

00:10:57,053 --> 00:10:58,793

Ναι, κατάλαβα, εντάξει.

158

00:11:03,252 --> 00:11:04,378

Κυρίες και κύριοι...

159

00:11:04,631 --> 00:11:07,543

λυπάμαι, αλλά η ομίχλη
δεν φαίνεται να υποχωρεί...

160

00:11:07,663 --> 00:11:10,354

επομένως η πτήση
δυστυχώς ακυρώνεται.

161

00:11:15,596 --> 00:11:18,212

Κυρίες και κύριοι,
ζητούμε συγγνώμη για όλο αυτό...

162

00:11:18,332 --> 00:11:20,632

αλλά θα φροντίσουμε να πάτε
όλοι με την επόμενη πτήση...

163

00:11:20,752 --> 00:11:23,488

στην Νέα Υόρκη,
στις 11 η ώρα άυριο το πρωί.

164

00:11:25,176 --> 00:11:26,892

Θα ήθελα να μιλήσω
με τον κύριο Φόστερ.

165

00:11:27,898 --> 00:11:28,841

Η γυναίκα του!

166

00:11:32,078 --> 00:11:35,075

Εάν θέλετε να μου πείτε

τι θέλετε να κάνετε...

167

00:11:35,195 --> 00:11:37,945

να έχετε υπόψη σας, ότι πρέπει

να είστε εδώ μέχρι τις 10.

168

00:11:38,339 --> 00:11:39,520

Γεια σου, αγάπη μου!

169

00:11:40,131 --> 00:11:43,395

Η πτήση ακυρώθηκε,

θα φύγουμε στις 11 άυριο.

170

00:11:44,521 --> 00:11:47,189

Ναι, φυσικά κι απογοητεύτηκα.

171

00:11:47,309 --> 00:11:49,271

Οι υπηρέτες

έχουν φύγει από το σπίτι;

172

00:11:51,438 --> 00:11:55,546

Τότε θα βρω κάπου

ένα δωμάτιο, μην ανησυχείς εσύ.

173

00:11:56,614 --> 00:11:57,149

Τι;

174

00:11:58,485 --> 00:11:59,751

Αφού το σπίτι είναι άδειο!

175

00:12:00,933 --> 00:12:02,452

Μην λες ανοησίες, αγάπη μου!

176

00:12:02,572 --> 00:12:04,689

Δεν χρειάζεται να φύγεις
από την λέσχη τώρα.

177

00:12:06,028 --> 00:12:08,279

Μα δεν υπάρχει
φαγητό στο σπίτι. Δεν έχει τίποτα!

178

00:12:08,399 --> 00:12:09,742

Γιατί θες να γυρίσεις;

179

00:12:11,542 --> 00:12:13,835

Δεν αναστατώθηκα,
αγάπη μου, απλα...

180

00:12:17,751 --> 00:12:18,595

Ναι.

181

00:12:21,113 --> 00:12:22,393

Εντάξει, αγάπη μου.

182

00:12:25,825 --> 00:12:29,019

Θα πάρω ένα σάντουιτς
και θα σε βρω σπίτι μετά.

183

00:12:37,988 --> 00:12:40,802

Γράφω απλώς τα ονόματα όσων
χρειάζονται ξενοδοχείο να μείνουν.

184

00:12:40,922 --> 00:12:41,927

Ξενοδοχείο;

185

00:12:42,047 --> 00:12:44,082

Ναι, ή θα σας φιλοξενήσουμε
στο αεροδρόμιο αν θέλετε.

186

00:12:46,638 --> 00:12:47,595

Όχι.

187

00:13:06,910 --> 00:13:08,050

Εδώ είσαι!

188

00:13:08,542 --> 00:13:09,879

Μόλις ήρθα κι εγώ.

189

00:13:10,680 --> 00:13:12,537

Πώς ήταν λοιπόν η Νέα Υόρκη, Άλις;

190

00:13:13,916 --> 00:13:15,632

Θα πρέπει να είσαι κουρασμένη,
καλύτερα να πας για ύπνο.

191

00:13:15,752 --> 00:13:18,195

Συγγνώμη γι' αυτό, πραγματικά
δεν χρειαζόταν να έρθεις σπίτι.

192

00:13:18,315 --> 00:13:20,418

Προσφέρθηκαν να μας φιλοξενήσουν
σε ξενοδοχείο για σήμερα.

193

00:13:20,538 --> 00:13:22,840
Αλλά δεν κατάλαβα,
δεν περίμενα ότι θα καθυστερήσει...

194
00:13:22,960 --> 00:13:24,391
Πάψε την γκρίνια!

195
00:13:24,511 --> 00:13:26,079
Έτσι κι αλλιώς ήθελα να έρθω σπίτι.

196
00:13:26,435 --> 00:13:28,221
Δεν υπήρχε δωμάτιο στην λέσχη.

197
00:13:28,341 --> 00:13:30,093
Πρέπει να είμαι
εκεί πάλι στις 10!

198
00:13:30,561 --> 00:13:32,305
Το αεροπλάνο φεύγει στις 11.

199
00:13:34,397 --> 00:13:35,537
Αν καθαρίσει η ομίχλη.

200
00:13:35,657 --> 00:13:37,351
Καθαρίζει, ξεκίνησε τώρα να φυσάει.

201
00:13:38,027 --> 00:13:40,320
Εγώ έχω ήδη
ζητήσει αυτοκίνητο για τις 9.

202
00:13:40,714 --> 00:13:42,191
Έχουμε λοιπόν άπλετο χρόνο.

203

00:13:42,500 --> 00:13:43,767

Σ' ευχαριστώ, αγάπη μου.

204

00:13:43,887 --> 00:13:47,161

Αλλά δεν πιστεύω να μπεις στον κόπο
να έρθεις να με ξεπροβοδίσεις.

205

00:13:47,281 --> 00:13:48,948

Όχι, δεν νομίζω.

206

00:13:49,778 --> 00:13:52,563

Βέβαια, μπορείτε να με αφήσετε
πρωτα στην τράπεζα.

207

00:13:53,448 --> 00:13:55,642

Θέλω να δω
πώς πάνε τα πράγματα εκεί.

208

00:13:56,388 --> 00:13:57,584

Μα η τράπεζα είναι στην πόλη!

209

00:13:58,357 --> 00:13:59,989

Είναι ακριβώς
στην αντίθετη κατεύθυνση!

210

00:14:00,109 --> 00:14:02,592

Κι όπως είπα,
θα έχουμε άπλετο χρόνο!

211

00:14:03,713 --> 00:14:06,203

Τι είναι, καλή μου, δεν θέλεις
να με αφήσεις στην τράπεζα;

212

00:14:45,483 --> 00:14:46,397

Καλημέρα, αγάπη μου.

213

00:14:47,390 --> 00:14:49,373

-Κοιμήθηκες καλά;

-Σαν πουλάκι.

214

00:14:49,493 --> 00:14:52,595

Το αυτοκίνητο είναι εδώ, ο οδηγός
περιμένει, εγώ είμαι πανέτοιμη.

215

00:14:54,269 --> 00:14:56,618

-Κι οι αποσκευές σου;

-Είναι στο αεροδρόμιο.

216

00:14:57,472 --> 00:14:58,203

Ωραία.

217

00:14:59,526 --> 00:15:01,833

Αφού, λοιπόν,

θα με αφήσετε πρώτα στην τράπεζα...

218

00:15:03,155 --> 00:15:04,942

καλό θα ήταν

να φεύγαμε αμέσως.

219

00:15:05,223 --> 00:15:06,588

Ναι, σε παρακαλώ!

220

00:15:07,520 --> 00:15:10,629

Έρχομαι αμέσως,

πάω να πάρω πρώτα λίγα πούρα.

221

00:15:11,712 --> 00:15:13,062

Πήγαινε εσύ στο αυτοκίνητο, Άλις.

222

00:15:31,546 --> 00:15:33,529

-Τι ώρα είναι;

-Λίγο μετά τις 9, κυρία.

223

00:16:13,197 --> 00:16:14,815

Ίσως είσαι τυχερή αυτή την φορά.

224

00:16:14,935 --> 00:16:16,925

Βιάσου σε παρακαλώ, έχω αργήσει!

225

00:16:18,613 --> 00:16:19,950

Μισό λεπτό, οδηγέ, μπορείς;

226

00:16:20,259 --> 00:16:21,314

Τι είναι, καλέ μου;

227

00:16:21,791 --> 00:16:24,182

Είχα ένα δωράκι

που θα θελα να δώσω στην Έλεν.

228

00:16:24,858 --> 00:16:26,250

Πού στο καλό είναι τώρα;

229

00:16:26,926 --> 00:16:28,867

Είμαι σίγουρος

ότι το κρατούσα όταν κατέβηκα.

230

00:16:28,987 --> 00:16:30,260

Δεν είδα να κρατάς τίποτα.

231

00:16:30,380 --> 00:16:31,849

Τι δώρο, πώς έμοιαζε;

232

00:16:31,969 --> 00:16:34,021

Ένα μικρό κουτάκι ήταν
με άσπρο περιτύλιγμα.

233

00:16:34,499 --> 00:16:37,088

Ξέχασα να στο δώσω χθες,
δεν θέλω να το ξεχάσω πάλι σήμερα.

234

00:16:37,208 --> 00:16:39,001

Μα δεν είδα να κρατάς
κανένα κουτακι!

235

00:16:39,282 --> 00:16:41,702

Θα το χα δει, έτσι δεν είναι;
Μικρό κουτάκι είναι, θα το χα δει!

236

00:16:41,822 --> 00:16:43,791

Καλά, τότε πρέπει
να το έχω αφήσει στο δωμάτιό μου.

237

00:16:43,911 --> 00:16:45,522

-Δεν θα αργήσω...
-Σε παρακαλώ!

238

00:16:45,642 --> 00:16:48,026

Δεν έχουμε χρόνο!
Σε παρακαλώ, άφησέ το!

239

00:16:48,146 --> 00:16:49,306

Μπορείς να το στείλεις!

240

00:16:49,426 --> 00:16:52,214

Είναι απλώς μια μικρή χαζοχτένα.

Πάντα της παίρνεις χτένα.

241

00:16:52,334 --> 00:16:54,071

Με συγχωρείς,

τι έχουν οι χτένες;

242

00:16:54,191 --> 00:16:55,605

Τίποτα, καλέ μου,

είμαι σίγουρη απλώς...

243

00:16:55,725 --> 00:16:56,965

Κάτσε εδώ, πάω να την φέρω.

244

00:16:57,085 --> 00:16:58,991

Μη, μη σε παρακαλώ!

245

00:16:59,111 --> 00:17:00,299

Μπορείς να την στείλεις!

246

00:17:00,538 --> 00:17:01,411

Κάτσε στ' αυγά σου!

247

00:17:03,535 --> 00:17:04,210

Γρήγορα!

248

00:17:04,694 --> 00:17:06,917

Σε παρακαλώ,

κάνε γρήγορα, σε παρακαλώ!

249

00:17:14,144 --> 00:17:15,283

Οδηγέ, τι ώρα είναι;

250

00:17:15,635 --> 00:17:17,858

Σχεδόν 9:15, κυρία.

251

00:17:17,978 --> 00:17:20,066

Θα προλάβουμε; Θεέ μου!

252

00:17:20,186 --> 00:17:22,606

Πρέπει να είμαι εκεί στις 10.

Προλαβαίνουμε πιστεύεις;

253

00:17:22,726 --> 00:17:24,477

Αυτό εξαρτάται κι από την κίνηση,
έτσι κυρία μου;

254

00:17:24,597 --> 00:17:26,263

Ίσως και ναι, ίσως κι όχι.

255

00:17:32,421 --> 00:17:33,336

Το βρήκα!

256

00:17:33,870 --> 00:17:34,560

Κοίτα!

257

00:17:35,038 --> 00:17:36,572

Μα πως βρέθηκε εκεί πέρα;

258

00:17:38,753 --> 00:17:40,891

Κι αυτός τώρα είναι πάνω
και το ψάχνει παντού.

259

00:17:41,172 --> 00:17:43,930

Οδηγέ, γρήγορα, τρέξε πάνω
να τον φωνάξεις σε παρακαλώ.

260

00:17:44,239 --> 00:17:44,760

Γρήγορα!

261

00:17:46,968 --> 00:17:47,658

Γρήγορα!

262

00:17:48,832 --> 00:17:50,760

Γρήγορα!

263

00:17:57,090 --> 00:17:58,384

Δεν μπορώ να μπω, κυρία.

264

00:17:58,691 --> 00:18:00,590

Όχι χωρίς το κλειδί δηλαδή.
Έχετε το κλειδί;

265

00:18:00,710 --> 00:18:02,672

Ναι, ναι κάπου το έχω. Μισό λεπτό!

266

00:18:05,205 --> 00:18:05,627

Εδώ είναι.

267

00:18:08,339 --> 00:18:10,716

Όχι, θα πάω εγώ.
Θα κάνω πιο γρήγορα.

268

00:18:11,124 --> 00:18:12,208

Ξέρω που να τον βρω.

269

00:18:28,860 --> 00:18:29,353

Άλεις!

270

00:18:35,121 --> 00:18:35,543

Άλεις!

271

00:18:40,047 --> 00:18:40,695

Άλεις!

272

00:18:43,860 --> 00:18:44,338

Άλεις!

273

00:18:53,492 --> 00:18:55,602

Είναι πολύ αργά!

Δεν μπορώ να τον περιμένω.

274

00:18:55,722 --> 00:18:56,713

Απλώς δεν μπορώ.

Θα χάσω το αεροπλάνο.

275

00:18:59,170 --> 00:19:02,195

Βιάσου, οδηγέ. Πάμε για αεροδρόμιο.

Γρήγορα!

276

00:19:02,842 --> 00:19:04,924

Δεν θα περιμένουμε

τον συζυγό σας, κυρία;

277

00:19:05,044 --> 00:19:05,801

Φυσικά κι όχι!

278

00:19:05,921 --> 00:19:08,755

Θα τον αφήνα απλώς στην τράπεζα.

Θα καταλάβει, θα πάρει ταξί.

279

00:19:08,995 --> 00:19:10,711

Μη μιλάς τώρα άλλο, πάμε.

280

00:19:10,831 --> 00:19:12,230

Πρέπει να προλάβω

το αεροπλάνο για Νέα Υόρκη.

281

00:19:12,558 --> 00:19:13,486

Μάλιστα, κυρία.

282

00:19:28,074 --> 00:19:31,760

Αγάπη μου, είναι Τρίτη σήμερα,
οπότε σου γράφω γράμμα.

283

00:19:31,880 --> 00:19:34,660

Αυτό, είτε το πιστεύεις
είτε όχι, είναι το έκτο γράμμα...

284

00:19:34,780 --> 00:19:36,109

που σου γράφω από την Νέα Υόρκη.

285

00:19:36,827 --> 00:19:38,712

Οι 6 εβδομάδες
έχουν περάσει τόσο γρήγορα...

286

00:19:38,832 --> 00:19:41,342

που έχει χειμωνιάσει
για τα καλά εδώ πέρα.

287

00:19:41,713 --> 00:19:43,205

Βρέχει κάθε μέρα.

288

00:19:43,528 --> 00:19:45,441

Αλλά η μικρή Κορνίλια
δεν φαίνεται να ενοχλείται.

289

00:19:45,561 --> 00:19:48,086

Πήγαμε και στον ζωολογικό κήπο
στο Σέντραλ Παρκ χθες.

290

00:19:48,676 --> 00:19:50,997

Η Έλεν κι ο Μάικ λένε
ότι στεναχωριούνται που φεύγω...

291

00:19:51,117 --> 00:19:52,783

αλλά πιστεύω το λένε από ευγένεια.

292

00:19:53,149 --> 00:19:55,710

Περίμενε για τηλεγράφημά μου
μέσα στις επόμενες 2 μέρες.

293

00:19:55,830 --> 00:19:58,523

Σκοπεύω να επιστρέψω
το παραεπόμενο Σαββατοκύριακο.

294

00:19:59,213 --> 00:20:02,237

Ελπίζω να τρως τακτικά, καλέ μου...

295

00:20:02,744 --> 00:20:06,247

αν και φοβάμαι ότι δεν το κάνεις...

296

00:20:06,725 --> 00:20:07,977

όταν δεν είμαι εγώ εκεί.

297

00:20:25,557 --> 00:20:28,511

Μήπως θα μπορούσες να πάρεις
τα πράγματά μου πάνω;

298

00:20:28,631 --> 00:20:29,918

Τα ρέστα δικά σου.

299

00:20:34,123 --> 00:20:35,741

-Σ' ευχαριστώ πολύ!

-Ευχαριστώ.

300

00:22:13,325 --> 00:22:15,464

Υπηρεσία

έκτακτης ανάγκης ανελκυστήρα εκεί;

301

00:22:16,477 --> 00:22:17,996

Είμαι η κυρια Φόστερ.

302

00:22:18,706 --> 00:22:20,141

Το σπίτι του Φοστερ Χιλ;

303

00:22:20,619 --> 00:22:21,534

Ναι, ακριβώς.

304

00:22:22,361 --> 00:22:25,343

Θα μπορούσατε να μας στείλετε
κάποιον όσο το δυνατόν γρηγορότερα;

305

00:22:27,088 --> 00:22:27,693

Ναι.

306

00:22:28,467 --> 00:22:31,843

Φαίνεται να έχει κολλήσει μεταξύ
του πρώτου και του δευτέρου ορόφου.

307

00:22:33,518 --> 00:22:35,389

Όχι, δεν ξέρω πότε συνέβη.

308

00:22:35,509 --> 00:22:38,006

Δεν ήταν κανείς εδώ
για 6 εβδομάδες...

309

00:22:38,126 --> 00:22:40,074

και πρέπει να είναι έτσι
όλο αυτόν τον καιρό.

310

00:22:40,194 --> 00:22:41,438

Ξέρετε, εγώ έλειπα.

311

00:22:43,238 --> 00:22:44,575

Σας ευχαριστώ πολύ!

312

00:22:45,377 --> 00:22:46,966

Ξέρετε, τα πόδια μου...

313

00:22:48,007 --> 00:22:50,863

τα πόδια μου δεν αντέχουν
να ανεβοκατεβαίνουν τις σκάλες.

314

00:22:52,819 --> 00:22:54,141

Πολύ ευγενικό εκ μέρους σας.

315

00:22:54,934 --> 00:22:55,553

Σας ευχαριστώ.

316

00:22:56,580 --> 00:22:57,228

Αντίο.

5. Συμβάσεις υποτιτλισμού

Πρωταρχικός στόχος των υποτίτλων είναι να παρέχουν τη μέγιστη κατανόηση της εκάστοτε ταινίας στο σύνολό της από τους θεατές, προσφέροντας όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αναγνωσιμότητα του εισαγόμενου υπότιτλου κειμένου. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ο υπότιτλος πρέπει να υπόκειται σε ακριβείς, περιεκτικούς και χωροχρονικούς περιορισμούς. Γι' αυτό το λόγο έχει δημιουργηθεί ένα σύνολο κανόνων, οι λεγόμενες συμβάσεις υποτιτλισμού, τις οποίες ο μεταφραστής οφείλει να ακολουθήσει ώστε να έχει το πιο πρόσφορο δυνατό αποτέλεσμα.

Ξεκινώντας με τη θέση των υποτίτλων στην οθόνη, ο κανόνας για αισθητικούς λόγους βάζει τον υπότιτλο στο κάτω μέρος της οθόνης, ώστε να μην καλύπτουν τη βασική περιοχή δράσης της ταινίας. Ο υπότιτλος μπορεί να αποτελείται από μία ή δύο γραμμές, ρητά όχι παραπάνω, με την κάθε γραμμή να μην υπερβαίνει τους 40 χαρακτήρες με 12 χαρακτήρες/δευτερόλεπτο. Ο αριθμός των χαρακτήρων στους υπότιτλους αποτελεί ένα αμφιλεγόμενο θέμα, καθώς από παλαιότερα έως σήμερα ο κανόνας έχει την τάση να αλλάζει. Αν και ξεκίνησε αυστηρά με 35 χαρακτήρες ανά γραμμή, με την πάροδο του χρόνου και με την δημιουργία καινούργιων διαδικτυακών και μη καναλιών (τύπου Netflix), ο κανόνας αυτός αμβλύνθηκε, με το Netflix συγκεκριμένα να προτείνει τους 42 χαρακτήρες στις οδηγίες υποτιτλισμού. Ο Καραμητρόγλου, ωστόσο, αναφέρει στον δικό του οδηγό παραγωγής και διάταξης υποτίτλων, ότι ιδανικός αριθμός χαρακτήρων είναι 37 ανά γραμμή, ενώ υπερβαίνοντας τους 40, μειώνεται η αναγνωσιμότητα καθώς παράλληλα μειώνεται αναπόφευκτα και το μέγεθος της γραμματοσειράς (Karamitroglou, 1998). Στην παρούσα εργασία υποτιτλισμού ακολουθήθηκε ο κανόνας των 37, αν και οι οδηγίες που δόθηκαν πρότειναν 35.

Ακολουθώντας, σε περίπτωση που ο υπότιτλος αποτελείται από δύο γραμμές, ο διαχωρισμός τους θα πρέπει να ακολουθεί την υψηλότερη δυνατή συντακτική μορφή, όπου φυσικά αυτό είναι δυνατό. Απαράβατος κανόνας είναι να μη διαχωρίζονται βασικοί συντακτικοί συνδυασμοί, όπως για παράδειγμα το άρθρο με το ουσιαστικό. Τέλος, προτείνεται, όπου είναι δυνατό, η δεύτερη γραμμή να είναι μεγαλύτερη από την πρώτη για λόγους αισθητικής.

Όσον αφορά τη διαδοχή του ενός υποτίτλου με τον επόμενο, σε περιπτώσεις που η περίοδος δεν τελειώνει στον πρώτο υπότιτλο, ο κανόνας ορίζει να μπαίνουν αποσιωπητικά στο τέλος του πρώτου υποτίτλου. Ο δεύτερος ξεκινάει με μικρό γράμμα και χωρίς αποσιωπητικά στην αρχή, όπως εφαρμοζόταν παλαιότερα.

Οι υπότιτλοι πρέπει φυσικά να συνάδουν με τον ήχο και την εικόνα, ώστε να δημιουργούν ένα ιδανικό αποτέλεσμα με φυσική ροή, έτσι ώστε ο θεατής να μην κινδυνεύει να αποσπαστεί ή να προσκολληθεί στους υπότιτλους αλλά σχεδόν να μην έχει την αίσθηση της ανάγνωσής τους.

Πιο μεμονωμένοι κανόνες εφαρμόζονται ως εξής:

- Στα ξένα ονόματα ακολουθείται απλοποιημένη γραφή.
- Οι αντωνυμίες την, τον κρατούν πάντα το -ν- τους.
- Μετά την απόστροφο δεν υπάρχει κενό διάστημα (π.χ. σ'είδα, μ'ενημέρωσε). Το ίδιο ισχύει και για τις παύλες στο διάλογο.
- Στις αποκοπές ο τόνος δεν ανεβαίνει στην προηγούμενη λέξη (εκτός από: 'μπω, 'ρθω, 'βγω, 'βρω)

Τέλος, είναι πολύ σημαντικό στους υπότιτλους να διατηρείται μία συνεκτικότητα, συνοχή και συνέπεια καθ'όλη τη δημιουργία τους. Οι παραπάνω συμβάσεις λήφθηκαν κατά κόρον υπόψιν και εφαρμόστηκαν κατά τη διαδικασία παραγωγής υποτίτλων για το επιλεγμένο επεισόδιο της εργασίας.

6. Σχολιασμός - Μεταφραστικές δυσκολίες

Όλα τα είδη μετάφρασης παρουσιάζουν τις δικές τους προκλήσεις. Ο υποτιτλισμός ως μέρος αυτού του πεδίου έχει τους δικούς του τόσο τεχνικούς όσο και εννοιολογικούς περιορισμούς. Οι περιορισμοί βάσει περιεχομένου είναι εκείνοι που «επιβλήθηκαν» στους υπότιτλους λόγω των συμφραζομένων, ενώ οι τεχνικοί περιορισμοί αφορούν τον τρόπο παρουσίασης του υπότιτλου (Gottlieb, 1992). Ο Καραμητρόγλου προσθέτει ότι «ο αριθμός των πιθανών προβλημάτων της οπτικοακουστικής μετάφρασης είναι άπειρος και ότι μία λίστα, όπου καθένα από αυτά θα προσμετράται, δεν μπορεί ποτέ να είναι πεπερασμένη» (Karamitroglou, 2000:149). Μία ενδιαφέρουσα προσέγγιση σχετικά με τις μεταφραστικές δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίσει κανείς κατά τον υποτιτλισμό μιας ταινίας είναι αυτή της Κωστοπούλου ότι «οι μεταφραστικές δυσκολίες διαφοροποιούνται ανάλογα με το κινηματογραφικό είδος. Σε μία ταινία δράσης δίνεται έμφαση στη γρήγορη εναλλαγή των σκηνών. Οι διάλογοι είναι σύντομοι για να μην αποσπούν το θεατή από τη δράση. Την ίδια δομή παρουσιάζουν και οι υπότιτλοι. Αντίθετα, σε μία ταινία κοινωνικού περιεχομένου οι διάλογοι μεταξύ των ηθοποιών είναι το βασικό συστατικό της ταινίας» (Κωστοπούλου, 2006:1). Η παρούσα εργασία έχει ως αντικείμενό της ένα έργο κοινωνικού χαρακτήρα, επομένως οι διάλογοι και εν συνεχεία οι υπότιτλοι παίζουν βασικό ρόλο στην αλληλεπίδραση του θεατή με αυτό.

Ας δούμε λοιπόν βήμα-βήμα ποιες μεταφραστικές προκλήσεις προέκυψαν κατά τη διαδικασία υποτιτλισμού του επεισοδίου *The way up to heaven*:

6.1 Εξ ακοής υποτιτλισμός εκ του αγγλικού πρωτοτύπου Template

Οι δυσκολίες κατά τη διαδικασία της οπτικοακουστικής μετάφρασης του επεισοδίου *The way up to heaven* ξεκίνησαν πριν ακόμα την δημιουργία των ελληνικών υποτίτλων, καθώς όπως προαναφέρθηκε δεν υπήρχε ούτε και το αντίστοιχο αγγλικό template, το οποίο θα υποβοηθούσε την εργασία. Επομένως, ήταν επιτακτική η ανάγκη να δημιουργηθεί ένα από την αρχή, κάτι που δυσχέρανε και

καθυστέρησε τη διαδικασία του υποτιτλισμού, καθώς για να ξεκινήσει η δημιουργία του ελληνικού template έπρεπε να υπάρχει πρώτα το αγγλικό.

Στη διαδικασία δημιουργίας του αγγλικού template υποβοηθήθηκε τόσο το σενάριο του επεισοδίου, το οποίο περιείχε κάποιους από τους διαλόγους, μερικούς από αυτούς βέβαια να έχουν αποδοθεί αλλιώς αρχικά, όσο και οι αυτόματοι υπότιτλοι στο Youtube. Για το υπόλοιπο κομμάτι του επεισοδίου αποτέλεσε πρόκληση η εξ ακοής μετάφρασή του, ιδίως σε μερικά σημεία, όπου ήταν δύσκολη η κατανόηση λόγω «κοφτής» βρετανικής προφοράς ή κακής ποιότητας ήχου του αρχείου.

6.2 Τίτλος

Σε επόμενο στάδιο, ξεκινώντας με τη **μετάφραση του τίτλου** ακολουθήθηκε πιστή μεταφορά (με βάση την τυπολογία που προτείνει ο Diaz Cintas (2003), η οποία διαφοροποιήθηκε από την αρχική κατηγοριοποίηση του Andersen, όπως υπάρχει ήδη επίσημα στο διαδίκτυο και συγκεκριμένα στο Imdb, ως *Παράξενες Ιστορίες*. Μία πιο ανεπίσημη μετάφραση που εντοπίστηκε στο διαδίκτυο ήταν *Απροσδόκητες Ιστορίες*. Η πιστή μεταφορά του τίτλου σημαίνει ουσιαστικά την κατά λέξη μετάφρασή του, χωρίς να διαφοροποιείται από τον αρχικό τίτλο, όπως και έγινε στο εν λόγω επεισόδιο. Παρά το γεγονός ότι ο μεταφρασμένος τίτλος έχει μία πιο πεζή χροιά στα Ελληνικά, το νόημά του διατηρείται και δεν αλλάζει ούτε στο ελάχιστο από τον αντίστοιχο αγγλικό.

6.3 Χωροχρονικοί Περιορισμοί

Στην καταγραφή των μεταφραστικών προβλημάτων που παρουσιάζονται στον υποτιτλισμό, δεν πρέπει να παραληφθεί το πρακτικό κομμάτι που προκύπτει από τις τεχνικές προϋποθέσεις, αυτό των χωροχρονικών περιορισμών. Κατά τον υποτιτλισμό μιας ταινίας, ο μεταφραστής καλείται να αντιμετωπίσει γλωσσικούς, πολιτισμικούς και τεχνικούς προβληματισμούς κατά την απόδοση του κειμένου από τη γλώσσα-πηγή στη γλώσσα-στόχο και να ακολουθήσει τις προδιαγραφές που ορίζονται από τους χωροχρονικούς περιορισμούς. Έτσι λοιπόν, ανάλογα με την περίπτωση, υπάρχουν στρατηγικές που διευκολύνουν τόσο τη νοηματική πιστότητα όσο και τη γλωσσολογική ακρίβεια. Από τις 10 στρατηγικές υποτιτλισμού, όπως αυτές αναλύθηκαν από τον Gottlieb (1992), στο συγκεκριμένο επεισόδιο χρησιμοποιήθηκαν οι εξής:

- Η **διεύρυνση**, η στρατηγική δηλαδή που χρησιμοποιείται όταν το αρχικό κείμενο απαιτεί εξήγηση λόγω κάποιας πολιτιστικής απόχρωσης που δεν μπορεί να ανακατασκευαστεί στη γλώσσα προορισμού. Στο συγκεκριμένο επεισόδιο ελάχιστες ήταν οι φορές που απαιτούσαν περαιτέρω επεξήγηση.
- Η **παράφραση**, η οποία χρησιμοποιείται όταν η φρασεολογία του πρωτοτύπου δεν μπορεί να ανακατασκευαστεί με τον ίδιο συντακτικό τρόπο στη γλώσσα-στόχο. Η στρατηγική της παράφρασης εφαρμόστηκε αρκετά συχνά στο επεισόδιο.

- Η **μεταφορά** που αναφέρεται στη στρατηγική της πλήρους και ακριβούς μετάφρασης του κειμένου πηγής. Η συγκεκριμένη εφαρμόστηκε ως επί το πλείστον στα περισσότερα σημεία του κειμένου.
- Η **συμπύκνωση** που αποτελεί την πλέον συνηθισμένη στρατηγική, κατά την οποία το κείμενο συντομεύεται με τον πιο διακριτικό τρόπο. Στο συγκεκριμένο επεισόδιο δεν συναντήθηκε τόσο συχνά, ωστόσο χρησιμοποιήθηκε σε κομβικά σημεία λόγω χωροχρονικών περιορισμών.
- Η **παράλειψη**, η στρατηγική δηλαδή κατά την οποία αφαιρούνται κάποιες λέξεις ή φράσεις του αρχικού κειμένου, εφαρμόζεται εδώ είτε λόγω χωροχρονικών περιορισμών είτε για λόγους καλύτερης και πιο εύηχης μετάφρασης.
- Η **διαγραφή**, η πλήρης δηλαδή εξάλειψη τμημάτων ενός κειμένου. Η συγκεκριμένη στρατηγική εφαρμόστηκε μόνο σε μία περίπτωση όπως δηλώνεται και στα προαναφερθέντα παραδείγματα.

Ο μεταφραστής οφείλει να δημιουργήσει περιεκτικούς και σαφείς υπότιτλους, οι οποίοι θα αποδίδουν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες που δίνονται σε μικρό χώρο, όπως αυτός ορίζεται από τους κανόνες τεχνικού περιεχομένου. Ο Gottlieb είχε αναφερθεί στους χωροχρονικούς περιορισμούς ως “The famous and infamous time and space restrictions of subtitling”, «δεν μπορούν δηλαδή να τοποθετηθούν περισσότεροι από 70 (αλφαριθμητικοί) χαρακτήρες σε έναν υπότιτλο και ότι - για να δοθεί στους θεατές αρκετό χρόνο ανάγνωσης - οι υπότιτλοι θα πρέπει να παρατίθενται σε ένα ρυθμό που δεν υπερβαίνει τους 12 χαρακτήρες ανά δευτερόλεπτο. Αυτό συνήθως συνεπάγεται κάποια συμπύκνωση του αρχικού διαλόγου, κάτι που συχνά δεν αναμένεται στα μεταφρασμένα κείμενα» (Gottlieb 2004:219). Ήθελε να τονίσει κατ’ αυτό τον τρόπο την επιτακτική ανάγκη σύμπτυξης των εκάστοτε διαλόγων, προκειμένου να επιτευχθεί ο ιδανικός συνδυασμός αναγνωσιμότητας και φυσικής και εύηχης ροής λόγου.

Κατά τη διαδικασία του υποτιτλισμού του επιλεγμένου επεισοδίου υπήρξαν πολλοί χωροχρονικοί περιορισμοί, οι οποίοι αντιμετωπίστηκαν με τις στρατηγικές της συμπύκνωσης, της παράφρασης ή της παράλειψης. Ταυτόχρονα υπήρξαν και νοηματικά εμπόδια, τα οποία προκύπτουν λόγω της μετάβασης από την μία γλώσσα στην άλλη, όπως είναι η αναγκαστική αλλαγή στη σύνταξη. Παρακάτω θα δούμε ορισμένα παραδείγματα που επιβεβαιώνουν την ανάγκη χρήσης αυτών των μεθόδων:

Υπότιτλος 64: “Oh God, I wish he’d come” = Θεέ μου, πού είναι πια;

Στον συγκεκριμένο υπότιτλο γίνεται παράφραση σε σχέση με το πρωτότυπο. Η γεμάτη ένταση φράση “I wish he’d come” της κυρίας Φόστερ που περιμένει με άγχος και ανυπομονησία τον άντρα της, αποδίδεται καλύτερα ως «πού είναι πια» αντί ως «μακάρι να ερχόταν» που θα ήταν ναι μεν πιο πιστή μετάφραση αλλά όχι τόσο εύηχη.

Υπότιτλος 74: “I’ll be with you in a moment” = Έρχομαι σε ένα λεπτό

Εδώ εφαρμόζεται και πάλι η στρατηγική της παράφρασης, προκειμένου το νόημα να αποδοθεί πιο πιστά στην ελληνική καθομιλουμένη. Η ακριβής μετάφραση (θα είμαι μαζί σου σε ένα λεπτό) σπάνια θα αποτελούσε κομμάτι καθημερινού διαλόγου.

Υπότιτλος 86: “It’s all foggy at Heathrow and perfectly clear everywhere else.” = Έχει παντού καθαρό καιρό και μόνο στο Χίθροου έχει ομίχλη.

Στον ελληνικό υπότιτλο εδώ, βλέπουμε ότι ακολουθείται αλλαγή στη σύνταξη χάριν εύηχης ροής λόγου. Στην προσπάθεια πιστής απόδοσης του αρχικού υπότιτλου δεν επιτυγχάνεται σωστή σύνδεση των προτάσεων.

Υπότιτλος 90: “This isn’t the Monte Carlo Rally” = Δεν κάνουμε κι αγώνα δρόμου

Στο σημείο αυτό, χρησιμοποιείται στον αρχικό διάλογο μια πολύ συγκεκριμένη έκφραση για να αποδοθεί η υπερβολική ταχύτητα του οδηγού, και συγκεκριμένα με τοπωνύμιο. Αν και θα μπορούσε το Ράλι του Μόντε Κάρλο να διατηρηθεί και στην Ελληνική, προτιμήθηκε να εφαρμοστεί η στρατηγική της διαγραφής και η φράση να αντικατασταθεί από μία κοινή απόδοση που δε θα προβλημάτιζε το μέσο θεατή.

Υπότιτλος 96: “Get your wages” = να πληρωθείς

Εδώ παρατηρούμε ότι εφαρμόζεται για άλλη μία φορά η στρατηγική της παράφρασης του αρχικού διαλόγου. Θεωρήθηκε πιο εύστοχο για τα δεδομένα του ελληνικού κοινού το “Get your wages” να μην αποδοθεί ως «να πάρεις τους μισθούς σου» αλλά «να πληρωθείς», κάτι που είναι πιο σύνηθες.

Υπότιτλος 104: “I’ll miss it now, I know I will.” = Θα το χάσω τώρα, είμαι σίγουρη

Ο υπότιτλος αυτός, ενώ στα Αγγλικά παρουσιάζει μία σύνταξη συνηθισμένη, δηλαδή επανάληψη του ρήματος με την αντικατάστασή του από βοηθητικό ρήμα τη δεύτερη φορά, στα Ελληνικά αυτό το είδος σύνταξης δεν υφίσταται και επομένως για την αποφυγή της επανάληψης της ίδιας ακριβώς λέξης μέσα σε μία πρόταση παραφράζεται ως «είμαι σίγουρη» (“I know I will”), επιτυγχάνοντας παράλληλα και την απόδοση του συναισθήματος της απόγνωσης και της αγωνίας της κυρίας Φόστερ όπως αυτή το εκφράζει αρχικά.

Υπότιτλος 111: “Why don’t you resign yourself to that?” = Γιατί δεν το παραδέχεσαι επιτέλους;

Εδώ γίνεται προσθήκη του επιρρήματος για λόγους έμφασης στο συναίσθημα εκνευρισμού του κυρίου Φόστερ, το οποίο στα Αγγλικά κρύβεται πίσω από τόνο της φωνής του.

Υπότιτλος 117: “This is the terminal” = Φτάσαμε στο αεροδρόμιο

Η εφαρμογή της παράφρασης στον συγκεκριμένο υπότιτλο θεωρήθηκε απαραίτητη, καθώς η απόδοση «τερματικός σταθμός» για τη λέξη terminal δεν είναι ακριβής, γι’ αυτό και συγκεκριμενοποιήθηκε με τη λέξη αεροδρόμιο, ώστε να γίνει άμεσα κατανοητή στον θεατή.

Υπότιτλος 119: “I don’t believe in writing letters” = Δεν βασίζομαι στα γράμματα

Λόγω χωροχρονικών περιορισμών προτιμήθηκε να παραλειφθεί το writing και να εφαρμοστεί η τεχνική της σύμπτυξης.

Υπότιτλος 140: “This one’s here!” = Το αεροπλάνο είναι εδώ!

Η συγκεκριμένη φράση αποτέλεσε αντικείμενο προβληματισμού, καθώς αρχικά ήταν δύσκολη η κατανόηση ως προς τι αναφέρεται το “This one”. Από τα συμφραζόμενα βέβαια φαίνεται διακριτικά ότι η κυρία Φόστερ αναφέρεται στην πτήση της. Προκειμένου να μη μπει στην ίδια διαδικασία προβληματισμού και ο θεατής, ακολουθήθηκε η στρατηγική της διεύρυνσης ώστε να επεξηγηθεί άμεσα το νόημα της πρότασης.

Υπότιτλος 169: “We won’t leave until 11 tomorrow” = Θα φύγουμε στις έντεκα αύριο

Ο υπότιτλος αυτός υπόκειται σε παράφραση, καθώς η άρνηση στο πρωτότυπο δεν διατηρείται στη μετάφραση, το οποίο προκύπτει από το γεγονός ότι μία τέτοια σύνταξη δεν αποδίδεται εύχαρα στα Ελληνικά.

Υπότιτλος 241: “What’s wrong with combs, may I ask?” = Με συγχωρείς, τι έχουν οι χτένες;

Εδώ εφαρμόζεται η τεχνική της παράφρασης, ώστε να δοθεί έμφαση στην ειρωνία που εκφράζεται από τον κύριο Φόστερ απέναντι στη γυναίκα του, το “may I ask” δηλαδή μεταφράζεται τελείως διαφορετικά ως «Με συγχωρείς». Επιπλέον, γίνεται αναγκαστική μετάταξη των προτάσεων στα Ελληνικά προκειμένου να αποδοθεί πιο εύχαρα.

Υπότιτλος 286: “It’s suddenly turned very cold here and wet” = έχει χειμωνιάσει για τα καλά εδώ πέρα

Στο σημείο αυτό γίνεται σύμπτυξη λόγω χωροχρονικών περιορισμών και στη συνέχεια παράφραση, το “very cold and wet” αποδίδεται ως «έχει χειμωνιάσει», χωρίς φυσικά να χάνεται κάτι από το αρχικό νόημα.

Υπότιτλος 298: “I don’t want any change” = Τα ρέστα δικά σου

Η φράση «τα ρέστα δικά σου» χρησιμοποιείται πολύ συχνά και είναι πιο κοντινή στα ελληνικά δεδομένα για να αποδώσει ακριβώς τη φράση “I don’t want any change”. Επομένως εφαρμόζουμε παράφραση.

6.4 Μετάφραση ιδιωματικών εκφράσεων

Ένα πολύπλοκο θέμα που «πλήττει» τον τομέα της μετάφρασης κι επομένως και του υποτιτλισμού ως κομμάτι της, είναι η μετάφραση των ιδιωματικών εκφράσεων, καθώς πρόκειται για μία ιδιαίτερη φρασεολογία, η οποία δεν έχει να κάνει τόσο με το λεκτικό κομμάτι όσο με το πραγματολογικό και το πολιτισμικό. Οι ιδιωματισμοί συνιστούν μια έκφραση λόγου, της οποίας οι έννοιες δεν μπορούν να συναχθούν από τις έννοιες των λέξεων που την απαρτίζουν και χρησιμοποιούνται με μεταφορική

σημασία. Οι ιδιωματισμοί διαφέρουν φυσικά από χώρα σε χώρα, καθώς βασίζονται στα βιώματα, τη νοοτροπία και τις ιδιαίτερες ιστορικές και πνευματικές ζυμώσεις κάθε λαού. Πολλές από τις ιδιωματικές εκφράσεις αποδίδουν ένα καθολικό συναίσθημα και εκφράζονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο και λεξιλογικές φράσεις. Σε άλλες περιπτώσεις παρατηρείται ότι ο κάθε λαός εκφράζει ένα βίωμα χρησιμοποιώντας διαφορετική φρασεολογία σε σχέση με έναν άλλο λαό, οπότε και έχουμε ισοδυναμία.

Στο επιλεγμένο επεισόδιο η χρήση των ιδιωματισμών δεν ήταν τόσο συχνή. Από τα παραδείγματα που παρατίθενται παρατηρούμε ότι υπάρχει τάση διατήρησης της ιδιωματικής χροιάς των εκφράσεων. Οι ιδιωματισμοί αποδίδονται με αντίστοιχους ιδιωματισμούς στα ελληνικά, όπως φαίνεται και από τα παραδείγματα ακολούθως:

Υπότιτλος 29: “Then drive like a bat out of hell!” = Τρέξε λουπόν σα παλαβός!

Υπότιτλος 69: Mark my words! = Πιστέψτε με!

Υπότιτλος 150: “God help us” = Αλίμονό μας

Υπότιτλος 213: “Like a baby” = Σαν πουλάκι

Υπότιτλος 228: “Where on earth is it?” = Που στο καλό είναι τώρα;

Υπότιτλος 246: “Stay here!” = Κάτσε στα αυγά σου!

Στο τελευταίο παράδειγμα ο αρχικός υπότιτλος είχε κυριολεκτική χροιά. Επιλέχθηκε ωστόσο στη μετάφρασή του να γίνει χρήση ιδιωματισμού για να αποδοθεί καλύτερα η έμφαση στο συναίσθημα εκνευρισμού του κου Φόστερ.

7. Συμπεράσματα

Έχοντας ολοκληρώσει την διαδικασία παραγωγής υποτίτλων για το επεισόδιο *The way up to heaven* και έχοντας υποβάλλει τις ανάλογες παρατηρήσεις και σχόλια, μας δόθηκε η ευκαιρία να διεισδύσουμε στον σύνθετο κόσμο του υποτιτλιστή και να δούμε βήμα-βήμα τη δημιουργία του προϊόντος του. Λαμβάνοντας υπόψιν πως ο υποτιτλισμός διαφέρει από την κοινή μετάφραση άλλου είδους, παρακολουθήσαμε την εφαρμογή των κανόνων που ισχύουν αποκλειστικά και μόνο για αυτόν. Σημαντικό μέσα από αυτή την ανάλυση ήταν να γίνει κατανοητό, ότι οι συμβάσεις που ισχύουν για τον υποτιτλισμό, οι χωροχρονικοί περιορισμοί και στρατηγικές επίλυσής τους, συνιστούν σημεία καίριας σημασίας για τη θεωρητική προσέγγιση του υποτιτλισμού, πριν περάσουμε στο πρακτικό κομμάτι της καθ’ αυτής δημιουργίας υποτίτλων για το εν λόγω επεισόδιο.

Συνοψίζοντας, ο υποτιτλισμός του επεισοδίου παρουσίασε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και αποτέλεσε μία ευχάριστη διαδικασία, σε πολλά σημεία μάλιστα ψυχαγωγική, ενώ δεν δημιούργησε ιδιαίτερα προβλήματα κατά τη μεταφορά των διαλόγων στα Ελληνικά, τουλάχιστον όσον αφορά τα πραγματολογικά στοιχεία του. Η μεγαλύτερη πρόκληση που προέκυψε ήταν οι χωροχρονικοί περιορισμοί και οι τεχνικές προϋποθέσεις, βάσει των οποίων έγινε σε πολλά σημεία εξαναγκασμένη προσαρμογή του κειμένου και όχι ελεύθερη μεταφραστική επιλογή του υποτιτλιστή. Φυσικά, η καταγραφή των παρατηρήσεων πάνω στην οπτικοακουστική μετάφραση του συγκεκριμένου έργου δεν προσφέρει γενικά και ασφαλή συμπεράσματα για τον υποτιτλισμό, αλλά περισσότερο αναδεικνύει ένα μικρό τμήμα του, από το οποίο κανείς μπορεί να εξάγει ενδιαφέρουσες πτυχές της μεταφραστικής διαδικασίας.

8. Βιβλιογραφία:

Ελληνική:

Γουλέτη, Κ. 2013. *“Translating Culture-Specific References on Greek Television: A diachronic*

Γουλέτη, Κ., *Πραγματολογική Ισοδυναμία στον Υποτιτλισμό: Αντιμετώπιση ιδιοπολιτισμικών Εννοιών*, 1η Συνάντηση Νέων Μεταφρασεολόγων, 1-3 Νοέμβρη 2006, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Κωστοπούλου, Λ., *Οι μεταφραστικές δυσκολίες στον υποτιτλισμό κινηματογραφικών ταινιών*, 1η Συνάντηση Ελληνόφωνων Μεταφρασεολόγων, ΑΠΘ, 1-3 Νοεμβρίου 2006.

Ξένη:

Díaz-Cintas, J. 2003. "Audiovisual translation in the third millennium", in Anderman, Gunilla & Margaret Rogers (eds) *Translation Today. Trends and Perspectives*. Clevedon, Buffalo, Toronto & Sydney: Multilingual Matters, 192-204.

Díaz Cintas, Jorge (ed.) (2009) *New Trends in Audiovisual Translation*. Bristol/Buffalo/Toronto: Multilingual Matters. 270pp.

Gottlieb, H. 1992. Subtitling - A New University Discipline. In *Teaching Translation and Interpreting: Training, Talent and Experience*. Papers from the First Language International Conference, Elsinore, Denmark 31 May-2 June 1991. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

Gottlieb, H. 2004. 'Subtitles and International Anglification'. In Dollerup, Cay (ed.): *Worlds of Words: A Tribute to Arne Zettersten*. Nordic Journal of English Studies. Special Issue, Vol 3, no 1, 2004.

Karamitroglou, F. 1998. Translation Journal Vol. 2 No. 2

Karamitroglou, F. 2000. Towards a Methodology for the Investigation of Norms in Audiovisual Translation. Amsterdam: Rodopi

Marleau, L. 1982. "Les sous-titres un mal necessaire". In Meta 27:3, 271-285.

Pedersen, J. 2007. Scandinavian subtitles: A comparative study of subtitling norms in Sweden and Denmark with a focus on extralinguistic cultural references. Unpublished doctoral thesis, Department of English, Stockholm University, Stockholm.

Pommier, C. 1988. Doublage et postsynchronisation, Paris: Dujarric.

Remael, A. 2008. 'Screenwriting, scripted and unscripted language:What do subtitlers need to know'.

Welsch, W. 1994. 'Transculturality – the Puzzling Form of Cultures Today'. In California Sociologist, 17 &18. 19-39

Διαδουκτακές πηγές:

<http://storage.cloversites.com/christianlifecollege/documents/The%20Way%20up%20to%20Heaven.pdf> (Σενάριο)